

Joulukuu 2009 Nro 6 (165)

Kristus syntyy, kiittäkää

Kristus Immanuel. Venäläinen ikoni, 2000-luku.

**Tässä
numerossa:**

s. 2
Ortodoksisuus
pohjoisessa

s. 4
Kohti Jumalan
kaltaisuutta

s. 4
Isä Raimo
Kiiskinen

s. 8
Hiippakunnan
temavuosi 2010

Esipaimenen sana

Pieni liekki

Joulu on kynttiläliekkien aikaa. Ortodoksisissa kirkoissa ohuita vahakynttilöitä, tuohuksia, sytytellään ikonien eteen rukoustuliksi ja myös edesmenneiden muistoksi. Palaessaan tuoksuva mehiläisvaha tuo muiston kesän kuihtuneista kukista. Jouluaattona Suomen pimentyneet hautausmaat muuttuvat edesmenneiden leposijoille sytytettyjen kynttiläliekkien mereksi. Olipa koti köyhä tai rikas, ja oltiinpa siellä joulun uskonnollisesta merkityksestä mitä mieltä tahansa, kynttilä siellä kuitenkin joulujuhlana sytytetään joko kuuseen, ruokapöytään tai rakkaitten läheisten valokuvien ääreen.

Miten pienellä liekillä voi olla niin suuri voima ja merkitys?

Kynttilä valaisee ja lämmittää. Se lämmittää kohmeisia käsiä, liekin ääressä viipyviä ja sitä katsovia. Pimeään taloon sytytetty kynttilä valaisee koko huoneen ja virkistää sekä ilahduttaa siellä olevien mieltä. Joskus liekinvalo kurottuu katsojansa kohmettuneeseen ja sulkeutuneeseen sisimpään saakka.

Valolla on kristinuskon käsitteissä suuri vertauskuvallinen merkitys. Kristus, joulun Herra, kutsuu itseään valoksi: ”Minä olen maailman valo. Se, joka seuraa minua, ei kulje pimeässä, vaan hänellä on elämän valo.” (Joh. 8:12) Kristuksen seuraajat ovat valon kantajia. ”Näin loistakoon teidänkin valonne ihmisille, jotta he näkisivät teidän hyvät tekonne ja ylistäisivät Isäänne, joka on taivaissa.” (Matt. 5:16) Näin tulisi olla.

Pienestä valosta, pienen pienestä liekistä, lähestytään suurta Valoa, jouluna maailmaan syntynyttä Kristusta. Valo ja Kirkkaus lähestyvät korkeudesta palelevaa ihmismieltä ja tuo hänen elämäänsä toivoa paremmasta. Rakkaus taivaasta tavoittelee ja etsii ihmistä. Tässä joulu tulee todeksi keskellemme. Taivaallisesta rakkaudesta kiitollisena ymmärrämme ja kysymme: ”Miten minä voisin enentää valoa ja lämpöä ympäristössäni, sytyttää uusia ja uusia valoisia ja lämmittäviä pieniä liekkejä?” Rakkaus etsii tekoja.

Vanha ortodoksinen hartauslaulu tulkitsee joulun tunteja:

*Pala kynttilä hiljaisesti, pala sanoitta kimaltain.
Kaikki loppuu, kaikki sammuu,
Isän rakkaus kantaa vain.*

Siunattua Kristuksen syntymäjuhlaa ja uutta vuotta 2010

Panteleimon
Metropoliitta Panteleimon

A word from the Bishop

The light has a remarkable symbolic significance in Christianity. Christ calls himself as a light: “I am the Light of the World. Whoever follows me will not walk in darkness, but will have the light of life.” (John 8:12) Christ’s followers are called light-bearers: “Let your light shine before others, so that they may see your good works and give glory to your Father who is in heaven. (Matthew 5:16)

We are approaching the Great Light, Christ, who was born in Christmas. Light and brightness from Heaven are approaching us as well. Love from above are reaching and seeking every human being. Christmas comes true and gives us hope. Through the gratitude of heavenly love we ask: How can I increase light and warmth in my surroundings? Love demands acts.

Ortodoksinen perinne pohjoisessa

Olemme tottuneet siihen tosiasiaan, että Suomen Lapissa on ortodokseja, vaikkakin koko väestöön nähden pieni joukko. Pienet viihtyisät puukirkot putkahtavat näkyviin aina välillä Lapin läpi ajettaessa. Lapin ortodoksisuudelle on tyypillistä, että matkat pyhäköstä pyhäkköön ovat pitkiä ja seurakuntalaiset asuvat useasti kaukana kirkoista. Emme voi edes kuvitella, että asia voisi olla muulla tavoin.

On tärkeää todeta, että Lapin ortodoksinen seurakunta ei ole ainoa Pyhittäjä Trifonin hengellisen perinnön jatkaja. Käydessäni Athos-vuoren luostareissa sain ilokseni kuulla, että hänen teostaan ja opetuksistaan ollaan selvillä myös siellä. Pyhän Trifonin muistoa vietetään hänen lähtökaupungissaan Novgorodissa ja kaikissa Pohjois-Venäjän luostareissa. Hänen hengellinen perintönsä näkyy nykyisin myös Venäjän pohjoisen alueen seurakuntakirkkojen elämässä, vaikka siellä oli neuvostoaikana tauko aktiivisessa kirkollisessa elämässä. Hengellisen elämän pysähdys kesti myös Petsamossa melkein kolmesataa vuotta Trifonin perustaman luostarin tuhosta aina jälleenrakentamisen alkuun saakka. Siitä huolimatta Pyhittäjä Trifonin rukouksien ansiosta ortodoksisuus ei koskaan ole sammunut pohjoisessa. Trifonin ehkä suurin teko oli se, että hän yhdisti Kristuksessa kansoja kunnioittamalla ihmisten kulttuureita ja kieliä, ja siten kohotti Kristuksen pysyvästi kansallisuksien yläpuolelle.

Trifonin ajoista on kulunut muutama vuosisata ja tähän pohjoisen ortodoksisuuden kehitysvaiheeseen sisältyy monenlaisia tapahtumia: kolttien ensimmäiset kasteet, luostarin nousu ja tuho, kapinat ja sodat, hiljaisuuden kaudet, luostarin jälleenrakentaminen ja sen nopea kasvu, ortodoksien yhteiselo kolttien, pohjoiseen muuttaneiden karjalaisten ja venäläisten kesken sekä Kuolan ja Petsamon kasvu kirkollisina keskuksina. Suomen itsenäistyttyä ja Tarton rauhan sopimuksen astuttua voimaan perustettiin 1920-luvulla Petsamon kreikkalaiskatolinen seurakunta. Tämän vasta perustetun seurakunnan juuret olivat Venäjän ortodoksisessa kirkossa, mutta

side Venäjän ortodoksisen kirkkoon oli katkennut, sillä poliittinen tilanne Venäjällä muuttui dramaattisesti, ja alkoi Venäjän ortodoksisen kirkon marttyyrikaus. Petsamon kreikkalaiskatolisen seurakunnan lakkauttaminen kolmenkymmenen vuoden kuluksi ei kuitenkaan lakkautanut Trifonin perintöä, vaan sen hengelliseksi jatkajaksi tuli uusi seurakunta – Lapin ortodoksinen seurakunta.

Lapin ortodoksinen seurakunta on syntynyt vuonna 1950 Petsamon kreikkalaiskatolisen seurakunnan jatkumona. Maailmankartan tilanne 1950 oli täysin erilainen verrattuna tähän päivään. Viisikymmentäluvun alussa Suomen Lapilla oli takanaan vasta kolme vuosikymmentä Suomen itsenäisyyttä, olivat sodat, Petsamon menettäminen, oli sotakorvauksien maksun ja Lapin jälleenrakentamisen aika. Naapurina pelottava mahtipontinen Neuvostoliitto, jonka loppua ei kukaan voinut edes kuvitella. Olla avoimesti ortodoksi siihen aikaan ei ollut lainkaan helppoa, sillä ympärillä olevien ihmisten mielissä ortodoksisuus liittyi venäläisyyteen, ja venäläisyys puolestaan koettiin historiallisista syistä kielteisenä asiana. Monet ortodoksikristityt liittyivät syystä tai toisesta evankelisluterilaiseen kirkkoon. Oli aika, jolloin ennustettiin, että ortodoksisuus katoaa Suomesta kokonaan muutaman kymmenen vuoden kuluessa. Sodan jälkeisessä ortodoksisessa kirkossa oli jatkuva tarve saada hyväksyntä Suomen poliittisella areenalla. Myös Lapin ortodoksinen seurakunta kohtasi samoja haasteita. Poliittinen tilanne on muuttanut noista ajoista. Neuvostoliiton hajoamisesta on jo lähes kaksikymmentä vuotta, ja tänä aikana on uusi sukupolvi ehtinyt kasvaa jo aikuisiksi. Venäjän ortodoksinen kirkko vapautui Neuvostoliiton rautaisesta otteesta ja kasvaa etsien uusia ja monipuolisia toimintatapoja.

Tänä päivänä ortodoksisuus alkaa voida taas hyvin Venäjällä pitkän tauon jälkeen – kirkkoja rakennetaan ahkerasti ja teologinen koulutus kehittyä ja syvenee, kirkot ovat täynnä ihmisiä. Siitä huolimatta Venäjän kirkolla on paljon haasteita, koska Neuvostoliiton aikana syntynyt syvä kiulu katkaisi ortodoksisen perinteen miltei kokonaan – kaksi sukupolvea on kasvanut ilman

kirkollista kasvatusta.

Nykyään Kuolan niemen alueella on kaksi hiippakuntaa, Murmanskin ja Monchegorskin hiippakunnat, joita johtaa arkkipiispa Simon. Hän ja Oulun metropoliitta Panteleimon edustivat yhdessä pohjoista ortodoksisuutta saamelaisten kirkkopäivillä Inarissa kesällä 2009. Puheessaan arkkipiispa Simon korosti sitä että ortodoksisen kirkon periaate on tuoda Kristuksen valo ihmisille kunnioittaen paikallista kulttuuria ja historiaa. Ortodoksien saamelaisten kirkkopäivät huipentuivat Metropolii Panteleimonin johtamassa yhteisessä liturgiassa Ivalossa, jossa oli papiä ja kuorot sekä Suomesta että Venäjältä. Oli suuri ilo osallistua tähän tapahtumaan ja tuntea, kuinka Kristuksessa rajat katoavat.

Kuolan niemen ortodoksisella kirkolla on paljon haasteita, joita kirkko ottaa rohkeasti vastaan. Yksi tällaisista vastaanotetuista haasteista on iso lastenkoti, jonka Murmanskin hiippakunta on ottanut huolehdittavakseen. Lastenkotia uhkasi sulkeminen, sillä kaupungilla ei ollut varaa ylläpitää sitä. Lasten kohtaloksi olisi voinut tulla sirottaminen muihin lastenkoteihin, jolloin heidät olisi erotettu tutuista ihmisistä ja toisaalta ryhmien koot olisivat kasvaneet liian suuriksi.

Paradoksaalista Venäjän pohjois-alueella on se, että suurissa kaupungeissa ortodoksisuuden tunteminen on vähäisempää kuin ympäröivällä maaseudulla. Se johtuu siitä, että pohjoisen kaupungit alkoivat kasvaa ja rakennettiin vasta Neuvostoliiton aikana, eikä niissä siten ollut vanhaa kirkollista pohjaa, kun taas vanhan Kuolan kylän maaseudulla asuneiden kolttien keskuudessa kirkollinen traditio oli vahva ja säilyi Neuvostokaudesta huolimatta. Kuitenkin viimeisten kahdenkymmenen vuoden aikana pohjoisen isoissa keskuksissa, kuten Murmanskissa, kirkko on saavuttanut vakiintuneen aseman.

Vanha Petsamon luostari yritetään jälleen herättää henkiin monien epäonnistumisten jälkeen. Petsamon kunta on luvannut luostarille maata vanhan luostarin kohdalla, ja rakennusmateriaalien kuljettaminen on jo aloitettu. Suureksi avuksi Petsamon luostarin jälleenrakentamisessa on ollut Petsamon podvorin (sivuluostarin) perustaminen Murmanskiin. Suurin osa varoista jälleenrakentamista varten tulee juuri tätä kautta.

Tänä päivänä matkustusmahdollisuudet ovat toisenlaiset kuin Neuvostoliiton

Kohti Jumalan kaltaisuutta

Kuva: Kajaanin ortodoksinen seurakunta

Kristuksen syntymäjuhla on taas käsillä. Valmistaudumme joulun viettoon kukin omien perinteittemme mukaisesti. Joulunhan kuuluvat perinteet. Yhdelle on tärkeää jouluaaton sujuminen perheen tapoja noudattaen, toiselle omannäköisen joulun luominen, kolmannelle joulu ei merkitse mitään ja tuskailaan vain sitä, että kaupat ja kapakat ovat kiinni, neljännelle Jumalan tuleminen ihmiseksi on ihme, jota halutaan juhlaa kirkossa yhdessä toisten kristittyjen kanssa.

Vaihtoehtoja on monenlaisia, mutta aikana, jolloin

minä olen kaiken keskus, käy helposti niin, että "laps" hankkeen hukkuu, unhoituu". On kuitenkin Jeesuksen Kristuksen syntymäjuhla, on meidän Jumalamme ihmiseksi tulemisen juhla, juhla, jolloin Luoja tulee luomansa ihmisen kaltaiseksi. Siitä alkaa meidän paluutiemme takaisin kohti Jumalan kaltaisuutta. Kristuksen syntymäjuhla julistaa meidän pelastuksemme alkua, voittoa synnin orjuudesta Kristuksessa. Me emme ole enää orjia, vaan vapaita valitsemaan Kristuksen seuraamisen ja pahan seuraamisen välillä. Me olemme vapaita toteuttamaan Hänen jumalallista tahtoaan. Emme ole enää vanhatamentillisten lakien orjia, vaan

Jumalan työtovereita ja Hänen luomistyönsä jatkajia tässä maailmassa ja kanssakilvoittelijoittemme joukossa.

Jos emme näe kirkkoa muuna kuin instituutiona ja organisaationa, joka hoitaa tiettyjä tehtäviä yhteiskunnassa, jos emme ymmärrä maailmaa muuna kuin minua viihdyttävänä ja huvittavana ja elättävänä yhteisönä, olemme harhautuneet. Ei kirkko opeta meitä loisimaan, elämään toisten kustannuksella tai etsimään vain omaa nautintoamme, vaan kirkko opettaa meitä tekemään työtä ja palvelemaan toinen toisiamme. Eihän Jeesus Kristuskaan syntynyt maailmaan "palveltavaksi, vaan palvelemaan ja antamaan

henkensä lunnaksi kaikkien puolesta" (Matt 20:28). Maallinen hyvinvointi on annettu ihmiselle sitä varten, että voisimme auttaa toisiamme, silloin kun lähimmäisemme on avun tarpeessa. Kunnioitan suuresti niitä ihmisiä, jotka Kristuksen syntymäjuhla muistavat esimerkiksi eri keräysten kautta lähimmäisiään.

Joulupukki on meille suomalaisille tuttu ja rakastettu satuhahmo. Monissa muissa maissa hän on pyhä Nikolaos, harmaapartainen Lyykian Myrran arkkipiispa, joka 300-luvulla jakeli perimänsä omaisuuden hiippakuntansa köyhille ja hätääkärsiville jäsenille. Hän oli elävä esimerkki oikein ymmärretystä kristillisyydestä. Kukin voi myös omien edellytystensä mukaisesti auttaa myös Kristuksen kirkkoa palvelemaan ja auttamaan muita. Kun opimme luovuttamaan jotain omasta hyvinvoinnistamme ja ilman voiton tavoittelua hätää kärsiville veljillemme ja sisarillemme, olemme oppineet jotain Jeesuksen Kristuksen nöyryydestä.

"Mutta kun minä haluan juuri nyt ja juuri tätä, niin eihän siitä riitä kaiken maailman pummeille. Minä haluan uuden auton, asunnon, PlayStationin, uuden puhelimen, FULL-HDTV:n, jne. Minä haluan!" - Olemmeko me kolmevuotiaan lapsen tasolla? - Usein kyllä olemme!

Jos ajattelemme näin, koko juhlan ydin jää meiltä ymmärtämättä. Jumala on tullut ihmiseksi ja meille on tarjottu Jumalan valtakunnan kansalaisuus. Tule ja astu sisälle! "Kristus syntyy – kiittäkää, Kristus taivahasta vastaanottaa! Kristus maan päällä, ylentykää korkeuteen. Veisatkoon Herralle koko maa ja ihmiset riemuiten ylistäkööt Häntä, sillä Hän on kunnioitettu"

Isä Raimo Kiiskinen

aikana; venäläiset matkailijat saavat Suomessa ja muissa maissa usein lisää tietoa omasta menneisyydestään kuullessaan naapurimaiden näkökulman menneisyydestä. Myös Suomen Lapissa pysyvästi asuvien venäjänkielisten määrä kasvaa koko ajan ja heidän on opittava paljon uusia asioita muutettuaan Suomeen. Suomessa monet asiat toimivat eri tavalla ja asioiden esittäminen on erilainen

– näin myös kirkkoon ja sen toimintaan liittyvissä asioissa. Venäjältä tulleet ortodoksit arastelevat Suomen ortodoksisen kirkon jäseneksi liittymistä. Syitä tähän on erilaisia, muun muassa tiedon puute, taloudellinen näkökulma tai suomen kielen riittämätön taito. Asiaan voidaan vaikuttaa avoimuudella ja tiedottamalla sekä esimerkiksi järjestämällä maahanmuuttajille tutustumistilaisuuksia, joissa esitellään

ortodoksisen kirkon toimintaa ja käytäntöjä Suomessa ja paikallisessa seurakunnassa. Venäjänkielisten ortodoksit tarvitsevat tukea astuakseen ortodoksisen kirkkoon Suomessa – juuri me voimme tukea heitä.

Aika muuttuu ja sen mukana myös olosuhteet – pystymmekö me muuttamaan niiden mukana niin, kykenisimme tuomaan esiin kirkon muuttumatonta sanomaa ja tehtävää

ja pääsemään vanhoista kaavamaisista ajattelumalleista. Voimmeko me täällä Lapissa olla todellisia pyhittäjä Trifonin hengellisiä perillisiä ja toimia kuten Trifon tuodessaan Kristuksen kaikille ihmisille kansallisuuteen katsomatta ja samalla kunnioittaen heidän kieltään ja kulttuuriaan?

Isä Slava Skopets
Rovaniemi

Kirkossa eletään sukupolvenvaihdoksen aikaa. Sodanjälkeen syntyneiden suuri ikäluokka jää vähitellen eläkkeelle. Oulun seurakunnan kirkkoherra, isä Raimo Kiiskinen kuuluu myös tähän joukkoon, jonka eläkeamukamman piikit ovat käymässä harvaksi.

Vuonna 2010 isä Raimon elämässä tapahtuu kaksi merkittävää asiaa. Helmikuussa tulee hänen papiksi vihkimisestäään kuluneeksi 40 vuotta ja huhtikuussa alusta hän jää eläkkeelle. Isä Raimo on ehtinyt painamaan seitsemäntoista vuoden aikana ison jalanjäljen Pohjois-Suomen suurimman seurakunnan elämään.

– On myös viisautta, että joka jää eläkkeelle osaa ”kadota”, eikä jää opettamaan seuraajaa. Tämmöistä roolia yritän välttää. Yleensä vanha työntekijä katsoo aina olevansa oikeassa ja nuoren mielestä vanha ei ymmärrä enää nykyajasta mitään. Jos neuvoja kysytään, niin vastaan, mutta yritän välttää mestarointia.

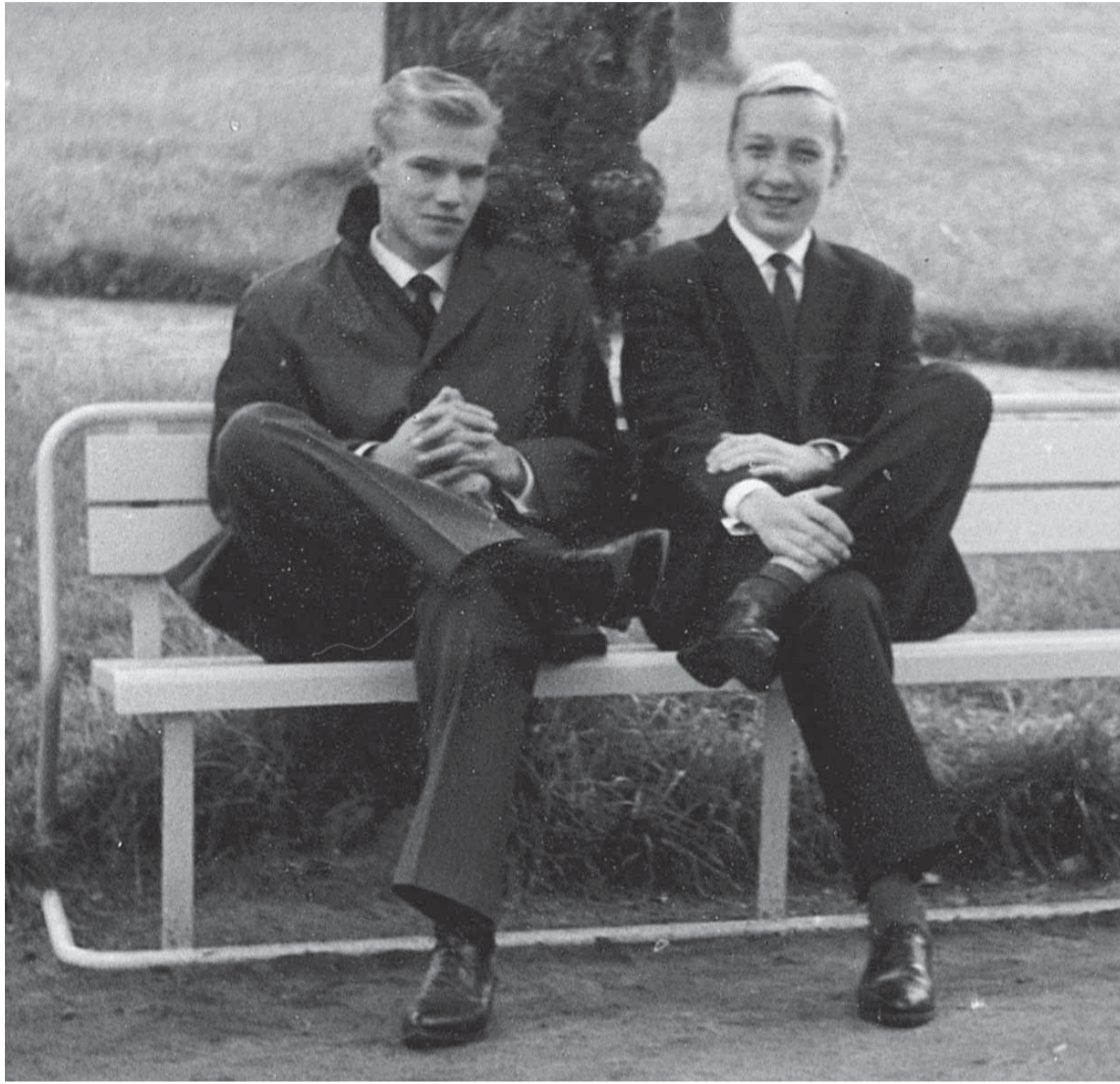
Oppikoulu kirkollisena kasvattajana

Isä Raimon lapsuuden koti oli ekumeeninen. Äiti oli luterilainen ja isä ortodoksi. Vanhemmat pitivät itsestään selvänä, että perheeseen syntynyt poika kastetaan ortodoksisen kirkon jäsenyyteen. Tämä tapahtui vuonna 1945 Joensuun ortodoksisen seurakunnan kirkkoherra *Mikael Fiilinin* toimesta. Koti ei kuitenkaan antanut ortodoksista kasvatusta.

– Se oli sitä pohjoiskarjalaista ortodoksiaa, jossa kuulutaan kirkkoon, mutta arjessa asia ei näy mitenkään, isä Raimo toteaa.

Rovasti Kiiskinen muistelee, että kipinä kirkon asioita kohtaan syttyi vasta oppikouluaikana. Silloin hän pääsi mukaan uskonnonopetukseen. Isä Raimo pitää noita vuosia jonkinlaisena oman hengellisen prosessinsa alkuna. Noissa vaiheissa uskonnonopettajat olivat hänelle tärkeitä. Heistä hän mainitsee mm. isät *Filadelphos Laakson*, *Dimitri Tarvasahon* ja *Olavi Jokion*. Viimeksi mainittu osasi aivan erityisellä tavalla innostaa nuorta Raimoa tutustumaan kirkon elämään. Myös Joensuun seurakunnan kirkkoherra, rovasti *Aleksanteri Ryttyläinen* oli hänelle ”kova sana”. Rovasti Ryttyläinen osasi käsitellä ja innostaa lapsia ja nuoria mukaan erilaisiin toimintoihin. Myös ONL:n

Isä Raimo Kiiskinen Pappeuden tiellä

Pappisseminaarilaiset Raimo Kiiskinen (vas.) ja Kalevi Kokkonen vuonna 1965.

järjestämistä kesäleireistä muodostui tärkeitä henkireikiä teini-ikäiselle pojalle.

– Sotien jälkeen ei nuorisolla ollut paljoakaan virikkeitä. Tämän vuoksi nuorisoon suunnattu kirkollinen toiminta muodostui tärkeäksi.

Hengellisissä asioissa isä Raimo kertoo kasvaneensa vähitellen kirkon poluille. Hän sanoo arvostavansa verkkaista hengellistä kasvua.

Silloin kilvoituselämästä kasvaa usein laadukkaampaa. Tämän vuoksi hän sanoo joka kerta epäilevänsä hengellisten asioiden aitoutta, kun kuulee kertomuksia ns. äkkiherätyksistä.

– En minä niitä kielläkään, mutta harvinaisia ne ovat. Aitoa hengellisyyttä, sitä minä jahtaan.

Pappisseminaarissa

Sortavalan pappisseminaarin toiminta siirtyi eri vaiheiden kautta Kuopion Suokadulle. Syksyllä 1963 seminaariin astellessaan isä Raimo oli vasta 17-vuotias. Rehtorina toimi rovasti *Johannes Suhola*. Silloisen nuoren miehen mielestä hän oli hyväntahtoinen, jämäkkä ja harvasanainen mies. Hän myös osasi soveltaa nuorukaisiin hyväsydämistä kurinpitotaitoa. Yksi puutos kuitenkin löytyi: hänen luentonsa olivat isä Raimon mielestä pitkävetisiä. Rovasti *Aari Surakka* puolestaan opetti teologisia aineita.

– Hän kirjoitteli aina opettaessaan samaan aikaan taululle ja oli loputon puhuja. Hän myös luetti opiskeluaikana Raamatun läpi. Opiskelijatoverini, isä *Pentti Hakkarainen* oli usein se, joka luki oppitunnilla ääneen Raamatun tekstejä.

Humanistisia ja esteettisiä aineita pappisseminaarissa opetti maisteri *Pentti Härkönen*, musiikinopettajana toimi Kuopion kanttori *Teuvo Puronpää*, ja jokunen kapellimestarikin kävi antamassa opetusta. Ammatillisista kielistä tuli suorittaa latina, kreikka ja kirkkoslaavi. Harmonin soittaminenkin kuului opinto-ohjelmaan. Tutustuminen urkuharmoniin oli pappisko-

kelas Kiiskiselle tervanjuontia ja hänestä tuntui, että siihen liittyvä tentti meni armosta läpi.

Suokadun talossa asui ja vaikutti myös arkkipiispa *Paavali*. Vaikka pappiseminaari sijaitsi samassa rakennuksessa, niin opiskelijoiden parissa häntä nähtiin harvoin. Opiskeluaikanaan isä Raimo toimi usein hänen ipodiakoninaan.

– Hän oli hurskas rukoilija ja hengellisissä asioissa tosissaan. Hän oli myös luonteeltaan varsin äkkipikainen, isä Raimo luonnehtii.

Pappiskoulutus on joutunut vuosien varrella kovankin keskustelun, kritiikin ja uudistusten kohteeksi isä Raimon valmistumisen jälkeen. Kirkkopolitiikan kuumimpien tunteiden leiskuessa myös rovasti Kiiskinen on joutunut miettimään omia seminaarikemuksiaan.

– Arvioidessamme 1960-luvun pappisseminaarin opetuksen tasoa, voimme todeta, että olisihan se voinut olla korkeatasoisempaa kuin mitä se silloin oli. Mutta mielestäni asiat pitää myös aina suhteuttaa kulloiseenkin kirkolliseen tilanteeseen. Minun opiskeluaikani toimittiin niiden mahdollisuuksien mukaan mitkä silloin kirkolla olivat.

Pappeuden tie

Isä Raimo vihittiin papiksi vuonna 1970. Hän kertoo, että nuoruudenaikaisen rippi-isän antama esimerkki sielunhoitotyöstä on merkinnyt hänelle paljon. Erityisesti kokemukset empaattisuudesta ja kuuntelemisen taidoista ovat olleet hänelle niitä asioita, joita hän on koettanut jakaa eteenpäin. Myös huumorin hän on kokenut tärkeänä työkaluna.

– Minusta olisi traagista, jos Jumala olisi tosikko. Jumala ymmärtää meidän hölmöytämme.

Papin työ on vienyt näkemään myös ihmiselämän murheita. Silloin itketään itkevien kanssa ja käännetään Jumalan puoleen. Tietoyhteiskunnan aikana ihmisten omien murheiden lisäksi kuormitusta lisää myös tietoisuus maailmanlaajoista tapahtumista.

– Ihmiset itse julistavat sotia ja tekevät virhearviointeja. Tämä on suurta pimeyttä! Ihmisen vapaan valinnan hämävien puolien johdosta joutuvat sitten miljoonat ihmiset kärsimään. Murhe ja kärsimys näyttäivät kuuluvan elämään, mutta niistä on turha syyttää

Ivalon matkapappi ja kummipoika Pauli Kiiskinen vuonna 1983.

Jumalaa. Kaikesta huolimatta toivo ja usko elävät ja niistä voi kasvaa todellinen ilo, vapaus ja valo.

Näillä sanoilla on aivan erityistä painoarvoa, kun tietää isä Raimon omien kärsimyksien tien. Hänen perheensä joutui kovien koettelemusten eteen, kun heidän nuorempi tyttärensä 3-vuotiaana sairastui leukemiaan. Hän onneksi toipui sairaudestaan ja nykyisin leikittää omia lapsiaan. Isä Raimo puolestaan ehti toimia sielunpaimenena 14 vuotta, kunnes vuonna 1984 työura katkesi kirjaimellisesti kertarysäyksellä. Hän joutui Ivalossa matkapappina toimiessaan pahaan auto-onnettomuuteen, jonka seurauksena isä Raimon kaikki raajat menivät poikki.

Toisen kerran eläkkeelle

Isä Raimo muuttaa vuoden taitteessa takaisin Joensuuhun, noin sadan neliön kerrostalokotiin, joka on täynnä kirjoja.

– Ensimmäin on ainakin viikon laiskotelukausi ja sen jälkeen alkaa vaimon järjestämä ohjelmallinen elämä. Suuri kotikirjastomme täytyy siivota ja järjestellä, tuleva eläkeläinen visioi.

Marja on jäämässä samoihin aikoihin eläkkeelle. Kiiskillä on kaksi tyttärtä ja neljä lastenlasta, joten isovanhempien tehtävät odottavat. Toinen tyttäristä asuu perheineen Oulussa, joten isä Raimon siteet kaupun-

Isä Raimon perhekuva vuodelta 1982. Kuvassa vaimo Marja ja tyttäret Hanna ja Kati.

Tämä vei hänet määräaikaiselle eläkkeelle. Kuntoutuminen kesti useita vuosia, mutta tuli aika, jolloin eläkeläiselämä päättyi ja lääkäri komensi hänet takaisin töihin. Yllättävä eläkeputken katkeaminen merkitsi isä Raimolle kirkollista patkätöläisyyttä. Se päättyi vuonna 1993, jolloin hänet valittiin Ouluun kirkkoherraksi. Tämä kirkollisen vakinaistumisen vaihe merkitsi isä Raimon perheelle matkalaukkuelämää. Hänen kotinsa oli Joensuussa ja Marja-vaimolla vakinainen päiväkodin johtajan toimi ortodoksisessa päiväkodissa. Niinpä monien suomalaisperheiden tavoin myös Kiiskillä jouduttiin käyttämään luvuutta perhe-elämätilanteen sopeuttamiseen.

kiin eivät kokonaan katkea. Kiiskisen eläkeläispariskunnalla on myös sellainen tavoite, että he saisivat oloneuvospäivinä matkailtua ne Euroopan maat läpi, joissa he eivät vielä ole käyneet.

– Ja niistä tavoitteista vielä, pappuudestaan ei voi koskaan jäädä eläkkeelle. Niin kauan kun olen fyysisesti ja psyykkisesti terve, niin aikeni on toimittaa palveluksia ja auttaa tarvittaessa vaikkapa Valamon luostarin veljestöä.

Oulun seurakuntalaisille isä Raimo haluaa osoittaa kiitokset menneistä vuosista. Hän tunnustaa, että kun eläkematka Joensuuhun alkaa, niin kokee varmasti haikeutta

Pyhyiden kokemus

Meiltä ortodokseilta kysytään usein mitä annettavaa kirkollamme on suomalaiselle yhteiskunnalle ja elämänmenolle.

Ortodoksisen kirkon omaleimaisuus ja näkyvyys perustuvat pitkälti rikkaaseen jumalanpalveluselämään. Ikonit, kirkkolaulu ja liturgia monine värikkäine ja muinaisine elementteineen koskettavat myös monia ei-ortodokseja. Ortodoksiset kirkonmenot saattavat tuntua mystisiltä, jopa eksoottisilta.

Ortodoksinen liturgia ei pyri kilpailemaan nykyajan viihde- ja elämysteollisuuden kanssa. Emme halua olla epäaitoja ja pinnallisia.

Sen sijaan pyrimme tarjoamaan ihmisille pyhyiden kokemuksen, joka perustuu Jumalan iankaikkisuuteen ja vanhan kirkon perinteeseen. Jumalanpalveluksessa tämä aika on kosketuksessa tuonpuoleisen todellisuuden kanssa. Aika ja iankaikkisuus kohtaavat.

Ouluun. Hän haluaa myös sanoa rippilapsilleen, että hän on heidän käytettävissään edelleen, jos he niin haluavat.

– Kukin toimii tässä asiassa nyt harkintansa mukaan. Nykyaikana tekniikka on näissä asioissa apuna ja aina voi myös sopia tapaamisista.

Visioita kirkon kehityssuunnasta

Isä Raimo sanoo olevansa kirkon nykyiseen tilanteeseen tyytyväinen. Kritiikin aiheita ei löydy.

– Papeille pitäisi saada mahdollisuuksia toimia enemmän Kristuksen ikoneina ihmisten keskellä. Heitä ei pidä haudata byrokratiaan. Talouden jyvitykseen pitäisi myös saada tolkkua. Kirkollishallituksen keskusrahasto vie Oulusta tulevana vuonna 80 000 euroa. Summa on aivan kohtuuton, kun samaan aikaan alkaa vasta rakennetun Oulun seurakuntakeskuksen velan takaisinmaksu. Ymmärrän, että keskusrahaston kautta tuetaan talousvaikeuksissa olevia seurakuntia, mutta silti en ole vakuuttunut asian kohtuullisuudesta.

Raamatun pyhien kirjoitusten lukeminen ja kirkon rukoukset muodostavat jumalanpalveluksen rungon. Niiden lisäksi mukana on runsaasti ei-sanallisia elementtejä ikoneineen, suitsutuksineen ja liturgisne liikkeineen, jotka tuovat ulottuvillemme maailman sanojen tuolla puolen. Liturgiassa koemme asioita, joiden kuvaamiseen sanat eivät riitä.

Jumalanpalveluksen ja rukouksen kautta voimme olla yhteydessä Jumalaan. Pyhissä sakramenteissa yhdistymme Kristukseen ja toinen toisiimme.

Vanhan kirkon liturgia ei ole jonkin muinaisen ja ajastamme irrallaan olevan kaavamaisista toistamista. Se on joka kerta ainutlaatuinen kokemus. Aikakaudet aatteineen tulevat ja menevät, jumalanpalvelus säilyttää ajankohtaisuutensa.

Tästä hengellisestä kokemuksesta nousee myös

ortodoksisen kirkon valoisa ja myönteinen ihmisenäkemys. Ihminen on kaikista puutteistaan huolimatta Jumalan kuva. Sitä hän on aina ja poikkeuksetta.

Jotta voisimme tuoda sanomamme ortodoksisen kirkon seinien ulkopuolelle, tarvitsemme jatkuvaa kanssakäymistä myös kirkollisten piirimme ulkopuolella olevien ihmisten kanssa. Kirkon tulee olla sisäänsä sulkeva, ei ulosrajaava. Nykyihminen tarvitsee valoa ja iloa. Sen välittämiseen tarvitaan yhtä hyvin punaposkisia isämitroja kuin tavallisia kirkossa kävijöitä.

Ortodoksisen kirkon pyhyiden kokemus on tarkoitettu yhdessä jaettavaksi ja tuhlattavaksi. Siitä nousee myös kunnioittava ja rakastava ekumeeninen henki.

Marko Patronen

Kirkkoherra vaihtuu Oulun seurakunnassa

Oulun ortodoksisen seurakunnan kirkkoherraksi on valittu Rautalammin kirkkoherra isä Bogdan Grosu. Sunnuntaina 29.11.2009 pidetyssä vaalissa isä Bogdan sai ainoana ehdokkaana 51 ääntä, kaksi äänesti tyhjää. Isä Bogdan aloittaa toimessa 1.2.2010 lukien. Pitkäaikainen kirkkoherra Raimo Kiiskinen siirtyy eläkkeelle 1.1.2010. Kirkkoherran tehtäviä hoitaa tammikuun ajan isä Kuisma Suopela, p. 044 511 5742.

Kirkkoherranvaihtoa juhlietaan Oulun Pyhän Kolminaisuuden katedraalissa seuraavasti:

- Su 24.1.2010 klo 10 Liturgia ja isä Raimon läksiäiset
- Su 14.2.2010 klo 10 Liturgia ja isä Bogdanin tulojuhla

Oulun seurakunnan suhteen hän toivoo lisää panostusta aikuisopetukseen ja pappien palkkaamiseen.

– Seurakunnassa olisi neljälle papille tarvetta, mutta taloudestahan kaikki on tietysti kiinni. Toivoisin, että kaikki

taloudelliset resurssit suunnataisiin ensisijaisesti kenttätööhön.

Teksti: Jukka Mäntymäki
Kuvat: Kiiskisten perhealbumi

Pyhä Raamattu vahvistaa totuudeksi, ettei Jumala pelkää luonut maailmaa, vaan Hän myös pitää siitä huolta. Jumala puhuu ihmisille ja uskolliset kuuntelevat Jumalan Sanaa ja hyväksyvät Sanan elämän ravintona ja leipänä. Koska ihminen luotiin Jumalan kuvan mukaan, hänellä on mahdollisuus ottaa vastaan Jumalan Sana ja elää tuon Sanan mukaisesti.

Johanneksen evankeliumin prologissa Jumalan Sana ei ole enää puhetta, vaan Hän on Jumalan Poika, joka syntyi ihmiseksi. "Sana tuli lihaksi ja asui meidän keskellämme. Me saimme katsella hänen kirkkauttaan, kirkkautta, jonka Isä ainoalle Pojalle antaa" (Joh. 1:14). Jumalan Logos eli Sana tuli lihaksi eli ihmiseksi.

Kristuksen lihaksitulemisen salaisuus on teologisena ja historiallisena totuutena kristillisen uskomme perusta. Ortodoksisen kirkon elämä perustuu Jumalan ja ihmisen ykseydelle. Luomaton ja iankaikkinen Jumala yhdistyy rakkaudessa luodun ja kuolevaisen ihmisen kanssa. Kristus syntyi ihmiseksi julistaakseen ihmisille, miten elämän pyhyys on todellista ja käytännöllistä.

Kristuksen avaa ihmiskunnalle Jumalan tuntemisen mahdollisuuden. Kristus tuli maailmaan avatakseen ihmisille portin Jumalan Valtakuntaan. Kristuksen syntyminen ihmiseksi loi uuden suhteen Jumalan ja ihmisten välille. Kristus osoitti omassa persoonassaan, mitä on todellinen Jumalan kaltaisuus.

K Kristus on sekä Jumala että ihminen, sillä "ykseys ei mitenkään poista luontojen erilaisuutta; Hänessä säilyvät pikemminkin molempien luontojen keskeiset ominaisuudet." Dogmaattisen määrittelyn viimeinen lause vahvistaa selkeästi ihmisen toiminnan luovana, keksivänä ja ohjaavana olentona kosmoksessa. Kristus on lihaksitullut Jumalan Sana.

Kristuksen syntymä ei ole jokin tarina tai kertomus, jota toistetaan vuodesta toiseen. Kristuksen syntymä on Jumalan meille antama lahja, joka meidän tulee ottaa vastaan nöyränä ja uskollisena. Kristuksen syntymä on elämän pyhä mysteeri ja valkeus. Kristus syntyi ihmiseksi yhdistääkseen Itsessään inhimillisen luontomme ja eheyttääkseen meidät Jumalan kanssa. Pyhä Ireneos Lyonilainen (k. 202) opettaa: "Jumalan Poika tuli Ihmisen Pojaksi, että ihminen tulisi Jumalan Pojaksi."

Jumala ja ihminen

"Sana tuli lihaksi ja asui meidän keskellämme" (Joh. 1:14).

Imettävä Jumalanäiti. Kuva: Reijo Marjomaa.

Uusi Aadam

Kirkon ensimmäisten vuosisatojen isät puolustivat voimakkaasti Jumalan Pojan inhimillisen luonnon täyteyttä lihaksitulemisessa. He suojelivat Kristuksen lihaksitulemisen pelastushistoriallista merkitystä. Ihmisen synnissä kadottama yhteys Jumalaan eheytyy ja saatetaan päätökseen Kristuksessa.

Siinä, missä vanha Aadam epäonnistui, uusi Aadam, Kristus onnistui meidän kaikkien puolesta. Kristus on uusi, mutta myös viimeinen Aadam. Hänessä ajalla on alkunsa ja loppunsa.

Uusi aikakausi on koittanut Kristuksessa ja Kristuksen kautta. Vanhojen lupausten ja odotusten aika on saavuttanut Hänessä täyttymyksensä.

K Kristus, lihaksitullut Sana tuli maailmaan vapauttaakseen ihmisen demonisesta harhasta, pimeydestä ja synnistä. Kristuksen lihaksitulemisessa luomakunta korotetaan Jumalan valtaistuimelle. Siksi ortodoksinen kirkko ei ole itseriittoinen instituutio,

joka arvovallallaan määrää toisistaan erillisiä yksilöitä. Kirkko on persoonien ykseys, jonka tehtävänä on vahvistaa yhteisöllistä elämää. Ilman ihmispersoonien ykseyttä kirkon jäsenten elämä on naiivia idealismia ja romanttista utopiaa.

Jumala ja ihminen ovat yhtä Kristuksessa

Tänä päivänä on polttavan ajankohtaista korostaa seurakunnissamme liturgisen elämän ja arkipäivän elämän ykseyttä. Meidän tulee rehellisesti myöntää, että kirkon arvot ovat vieraita seurakuntalaisten keskuudessa. Jumalanpalvelusta ei enää juuri nähdä leipää nostattavana hapatusena, Jumalan rakkautena maailmaa kohtaan, todistuksena Jumalan valtakunnasta, ilosanomana ja uutena elämänä. Monet seurakuntalaiset ovat välinpitämättömiä kirkon liturgista elämää kohtaan. He eivät näe elämällään ja kirkon jumalanpalveluksella olevan mitään tekemistä keskenään. Heille näyttää olevan todellisuutta vain toiminta ja kou-

riintuntuvat tosiasiat - raha, asema ja menestys.

Ortodoksisen kirkon monivaiheinen historia osoittaa, että sosiaalinen tietoisuus ilmaisee Jumalan ja ihmisen välisen rakkauden. Jumalan syntyminen ihmiseksi ja tuleminen osalliseksi kaikista ihmislunnon myönteisistä ominaisuuksista on koko luomakuntaa koskettava pyhä salaisuus. Jumala ja ihminen ovat yhtä Kristuksessa. Kristus on meille kirkon yhteisöllisen vastuun kantamisen ikoni. Hän on tie täydelliseen lähimmäisen rakastamiseen. Ihminen on todellisesti ihminen ainoastaan Jumalan kuvana. Kukin meistä on ihmispersoona siinä määrin, kuin hän luo rakkaudessa suhteen Jumalaan ja lähimmäisiin.

Tämä vastuuntunto elää pyhän Kleemens Roomalaisen (k. noin 101) rukouksessa köyhien puolesta: "Me rukoilemme Sinua, Oi Herra, auttajamme ja suojelijamme, riennä kärsivien avuksi, sääli alhaisia, nosta ylös langenneet, auta puutteenalaisia, paranna sairaat, ruoki nälkäiset,

vapauta vangit, tue heikkoja ja arkoja. Anna kaikkien kansojen ymmärtää, että Sinä olet ainoa Jumala ja että Jeesus Kristus on Sinun Poikasi. Anna meidän ymmärtää, että me olemme Sinun kansasi ja laitumesi lampaat."

Ortodoksisen kirkon sosiaalinen tietoisuus kasvaa eukaristiasta ja yhteisestä rukouksesta. kirkon rukouselämä kehottaa uskovia sosiaaliseen vastuuseen ja toimintaan.

K Kristus palautti ihmiseksi tulemisessaan ihmislunnon sanoinkuvaamattomaan kunniaan ja voimaan. Siksi ortodoksinen hengellisyys on myönteistä, se kumpuaa ilosta, hyväksymisestä eikä pelosta ja hylkäämisestä. Pyhä Gregorios Teologi (k. 390) opettaa: "Kristus syntyy, kunnioittakaamme Häntä. Kristus tulee taivaasta, rientäkäämme Häntä vastaan. Hän, joka ei ole lihallinen, syntyy ihmiseksi. Jumalan Poika tulee Ihmisen Pojaksi. Hän lahjoittaa meille hyvinvoinnin tai pikemmin hän eheyttää meidät, sillä pahuutemme tähden olemme joutuneet eroon Jumalan 'hyvinvoinnista'. Kunnioittakaamme vähäpätöistä Betlehemin kaupunkia, sillä se johtaa meidät takaisin paratiisiin. Viettäkäämme juhlaa maanpäällä ja taivaassa. Taivaalliset joukot iloitsevat tänään kanssamme, sillä ne rakastavat Jumalaa ja ihmisiä."

Ortodoksiset isät varoittavat meitä hengellisen elämän tyhjiöstä, vääristä elämäntarvoista ja väärästä elämäntaasta. He varoittavat meitä jokapäiväisen elämän sähköisestä kiireestä, kiihottuneista aistimuksista ja tyhjänpäiväisestä harhailusta. He opettavat meille, että kirkon elämä rakentuu kokemukselliseen, osallistuvaan ja voimalliseen suhteeseen Jumalan ja ihmisen välillä.

Isät opettavat, ettei ihmisen sisäinen maailma saisi koskaan olla laiska tai tyhjä Jumalan vaikutukselle. He painottavat ihmisen 'sisäisen toiminnan' kehittämistä. Se on Jumalan muistamista. Pyhä Basileios Suuri (k. 379) toteaa, että rukouksen voiman tulisi ilmetä ihmiselämässä sielun moraalisena asenteena ja hyveellisinä tekoina. Kirkkoisän mukaan ihmisen lakkaamaton rukous ei ole sanojen, vaan koko elämän uhraamista Jumalalle. Se on valkeutta pimeydessä ja toivoa epätoivossa. Ihmisen lakkaamaton rukous etsii Kristuksen läsnäoloa ja tunnistaa Hänet jokaisessa ihmisessä. Kaikki kirkon jäsenten lähimmäiseen kohdistuva aito palveleminen on itsessään rukousta.

Isä Jarmo Hakkarainen

Suomen ja Kainuun ortodoksien vaiheista

Ortodoksisuus levisi Karjalaan jo Novgorodin valtakaudella. 1500-luvulta alkaen Moskovan Venäjä pyrki vahvistamaan kirkon opetusta ja kitkemään pois virheellisinä pidettyjä uskomuksia. Tulokset olivat tuolloin vielä vähäisiä. Venäjän järjestelmällinen paneutuminen Karjalan kansan uskonnolliseen tilaan alkoi vasta 1840-luvulla, jolloin alettiin rakentaa kirkkoja ja perustaa seurakuntia.

Tuoppajärvellä lakkautettiin vanhauskoisten luostari ja tilalle perustettiin seurakunta. Vuokkiniemi sai pitäjän oikeudet jo 1787, jolloin järjestettiin myös alueen kirkolliset olot. Kajaanin kihlakunnan Venäjän puoleiseen naapurustoon kirkolliset olot toteutuivat vasta 1880-luvulla. Tulokset jäivät vähäisiksi, koska papit eivät useinkaan puhuneet kansankieltä.

Suomen kreikkalaiskatolisen väestön hallinnollinen asema oli erikoinen. Puhtaasti hengellisissä asioissa kreikkalaiskatoliset olivat osa Venäjän kirkkoa. Ylin hallinto kuului Venäjän Pyhälle synodille ja Pietarin hiippakuntahallitukselle. Samalla suomalainen kreikkalaiskatolinen väestönosa oli Porvoon luterilaisen hiippakunnan valvonnassa. Suomen kirkon ja valtion välisiä suhteita hoitivat senaatti ja sen kirkollisasiaintoimikunta. Kreikkalaiskatolisen väestön asema oli Suomen kannalta tärkeä perustuslaillinen ongelma. Paikallisena välittävänä portaana oli Viipurin hengellinen hallitus, joka oli perustettu 1700-luvun puolivälissä hoitamaan nk. Vanhan Suomen seurakuntien asioita. Vuonna 1892 perustettiin Synodin alainen Suomen kreikkalaiskatolinen hiippakunta. Sillä ei kuitenkaan ollut kansankirkon asemaa. Uudistuksella helpotettiin laajan Pietarin hiippakunnan alueella asiainhoitoa ja tehostettiin väestön uskonnollista valistamista. Haluttiin ”ryhtyä toimiin, jotka tarkoittivat Suomen kreikkalais-venäläisessä väestössä vahvistaa kristityn kreikkalais-venäläisen kirkon uskonnustuksen totuuksia, sekä enemmän välitöntä ylipapillista vaikutusta varten kristityn kreikkalais-venäläisen kirkon lapsiin Suomessa”. Viipuriin sijoitettiin piispanistuin ja uuden hiippakunnan keskeisin pyhäkkö.

Uudistus oli hallinnollinen seuraus Suomen ortodoksien joutumisesta Venäjän ”reunavaltio politiikan” kohteeksi. Vuonna 1898 piispaksi nimetty Nikolai toimi tiiviissä yhteydessä kenraalikuvernööri Bobrikovin kanssa ja piispan toimesta alkoi ensimmäisenä sortokautena venäläisten koulujen perustamisen. Seuraavaksi piispaksi nimitettiin sovitteluva Antoni, joka Suomea kiertäessään totesi ortodoksien uskonnollisen aseman olevan heikompi kuin luterilaisten. Tilannetta tuli korjata opettamalla kansaa omalla kielellä ja käynnistämällä slaavin kielen opetus. Koulujen opetusta häytti opettajien vähäinen pätevyys ja kielitaidon puute. Kouluissa ja kirkossa taisteltiin kielestä, jonka merkitys koettiin joko suomalaistavana tai venäläistävänä. Kielitaidon ja kulttuurin tilaan vaikutti myös Karjalan syrjäisyys ja väestön köyhyys.

Väestö oli maanviljelyn asemesta pakotettu tilapäistöihin, joista erityisesti laukkukauppa suuntautui Suomeen, mistä tuotiin merkittävä kielen ja kulttuurin vaikutuksia Karjalaan. Arkangelin lehdistössä varoitettiin Suomesta leviävästä luterilaisuudesta ja kasvavasta ”hihhuliittien” lahkosta. Voimakasta toimintaa yli rajan osoittaa vuonna 1907 annettu määräys Akonlahden kirkkoherralle huolehtia Hieta- ja Kuivajärven, sekä Vartiuksen ja Rimminkylän asukkaiden hengellisestä huollosta. Kilpailu jatkui rajan molemmin puolin olevista sieluista. Ärtymystä herätti luterilaisuuden vahvistamisen rinnalla ortodoksisuuden heikentyminen.

1800-luvun lopulla karjalaiskylä kirkollinen toiminta vahvistui ja selkiintyi. Vanhauskoisuus vähentyi, väestöä alettiin rekisteröidä uskontokunnan mukaan ja käsitys kokonaisuudesta parani. Uskontokuntien asemaa selkiinnytti myös tapahtunut sekaannus, jossa Suomussalmen kirkkoherra oli koonnut maksuja ortodokseilta. Maaherran, piispan ja kenraalikuvernöörin selvittelyn jälkeen kirkkoherra palautti kantamansa etuudet takaisin ortodokseille. Merkittävää on, että kylien ortodoksisten asukkaiden kirjaaminen tapahtui usein sekä Venäjän puolella oleviin seurakuntiin että Kuopin tai Vaasan seurakuntiin. Nimetyt matkapapit hoitivat toimituksia rajan molemmin puolin varsinaisten seurakuntien ulkopuolella.

Verotusongelma ratkaistiin siirtymällä verojen maksuun suoraan valtiolle. Kainuun ortodoksisten seurakuntien hoito selkiintyi 1893 matkapapin toimipaikan siirtymässä Ouluun. Vuosisadan vaihteessa kehoitettiin luterilaisia pappeja erityiseen varovaisuuteen suhteissaan ortodokseihin, koska niiden katsottiin kuuluvan rajantakaisiin seurakuntiin.

Joulukuun 17. päivänä 1905 vahvistettiin uusi asetus ”Suomenmaan kreikkalaiskatolisista seurakunnista”. Sen mukaan ”seurakunnilla oli itse kullakin oma alueensa tässä maassa”. Alueiden ulkopuolella asuvat ortodoksit tuli liittää hiippakuntaviranomaisten määräyksellä johonkin seurakuntaan. Suomen senaatin tuli vahvistaa tämä määräys. Vasta tämän asetuksen pohjalta vakiintui Kainuun karjalaiskylä asema osaksi Vaasan kreikkalaiskatolista seurakuntaa, jonka kirjoissa kylät olivat vuodesta 1893 alkaen. Edellisenä vuonna oli vielä kirjattu Vuokkiniemen kirkonkirjaan ortodoksiset ”Suomen alamaiset”. Laskennassa eriteltiin edelleen vanhauskoiset, joiden määrän esitetään jatkuvasti vähentyneen, joissakin yhteyksissä niiden sanotaan loppuneen ja joissakin pääosan edelleen olleen ”raskolnikkoja”. Väestöä saattoi muuttaa rajan taakse, mutta ne edelleen kirjattiin entiseen seurakuntaan kuuluviksi. Kirkollinen elämä ja koulutus olivat rajan molemmin puolin toisistaan riippuvia. Avioliittoja solmittiin rajan yli ja aviottomia lapsia oli synnytetty rajan molemmin puolin asuneille ”vanhemmille”.

Kohti nykyaikaa on siirryttävä lähihistorian kautta. Sortokausien aikana Suomen ja Venäjän suhteet olivat kriisissä. Jatkuvat eduskunnan hajottamiset, kielikysymykset, sotaväenotot ja yleinen venäläistäminen etäännytti rauhallisen autonomian ajan eläneitä suomalaisia emämaastaan. Lopullisen eron valtiotyöntehtyteen toi Venäjän lokakuun vallankumous ja Sosialistisen Neuvostoliiton perustaminen. Suomessa, jopa erityisesti täällä Kainuussa, oli kansan keskuudessa voimakkaita vaatimuksia maan julistamiseksi itsenäiseksi. Mieliin on syytä palauttaa Suomussalmen vuoden 1917 pääsiäislauntain kokoontuminen, jossa valkoiset ja punaiset päättivät sekasortoisessa kokouksessa lähettää delegaation Helsinkiin

vaatimaan keskeisiltä päättäjiltä Suomen itsenäisyysjulistusta. Korkealta taholta heille todettiin: ”Olette oikealla asialla, mutta kaikki vielä riippuu Hindenburgista ja Jumalasta!” Suomi julistautui itsenäiseksi 6.12.1917 ja sai Leninin hyväksynnän julistukselle saman vuoden lopussa.

Karjalan sekasortoiset olot toivat uuden vaiheen Kainuun ortodoksien määrään ja kehitykseen. Karjalan väestö jakautui oman itsenäisyyden, Suomeen liittymisen ja bolševikkien kannattajiin. Oman vaikutuksensa Karjalan kehitykseen toi suomalaisten punapakolaisten aktiivinen toiminta suomalaisia itsenäisyyteen tukijoita vastaan. He muodostivat Murmannin legioonan ydinjoukon brittien tukemana. Arkangelin valkoinen kaarti tuki Karjalan itsenäistymistä, mutta voima ei riittänyt. Bolševikkien tuli rajan pitäjiin johti ortodoksien joukkopakoon Suomeen. He lisäsivät jo vallankumouksen aikana tulleiden lukumäärää. Seuraava muuttoaalto toteutui talvi- ja jatkosodan aikana. Tuolomuuttajat ovat toivoneet ja toteuttaneet sekä hengellisesti eläneet nyt juhlinnan kohteena olevaa Kajaanin kirkkoa.

Vaikeiden aikojen jälkeen ristiriidat ovat tasoittuneet. Kummankin kansankirkon toiminta ja rakenteet ovat vakiintuneet. Kansankirkkojemme välillä vallitsee harmoninen ekumenia ja yhteistyö. Sovitteluva asenne on pitänyt monien aikojen ja lähtömaiden sekä asenteiden erilaisuudesta huolimatta nyt juhlihan kirkkokansan yhteisöllisyyttä koossa. Vähemmistö kirkko yhteiskunnassamme on hengeltään ja vaikutukseltaan jäsentensä ja seurakuntiansa lukumäärää suurempi. Vaikutuksen saavat aikaan ortodoksien kirkon sivistyneet ja laaja-aliset paimenet, joiden vaikutus ulottuu monipuolisesti koko yhteiskuntaan. Suuri vaikutus on myös kirkkomusiikilla ja -taiteella sekä itse kirkkorakennuksilla.

Pyydän saada kiittää kutsusta osallistua tähän merkittävään juhlaan. Oulun lääninhallitus johdollani kunnioittaa suuresti kansankirkkojemme työtä ja toivottaa sille vahvaa ja sisältörikasta jatkuvuutta myös tulevaan aikaan. Henkilökohtaisesti haluan kiittää Korkeasti Pyhitettyä Metropoliitta Panteleimonia ja Rovasti Isä Pentti Hakkarasta pitkäaikaisesta

hyvästä yhteistyöstä. Toivotan Korkeille hengellisille paimenille alaisineen mitä parhainta tulevaisuutta yhteisen kansakuntamme rakentamisessa. Olkoon Kajaanin ortodoksisen kirkon ja seurakunnan tulevaisuus valoisa myös tulevina aikoina!

Maaherra Eino Siuruainen

Otteita Kajaanin Kristuksen kirkastumisen kirkon 50-vuotisjuhlassa 15.11.2009 pidetystä juhlapuheesta

Keräys Karjalan lapsille 31.12. saakka

Toivoa Karjalaan -joulu-paastokeräys ortodoksisissa seurakunnissa ja luostareissa jatkuu 31.12. saakka. Ortaidin, Ortodoksisen Lähetyksen, Pyhien Sergein ja Hermanin Veljeskunnan, Ortodoksisten Nuorten Liiton ja Ortodoksisen Opiskelijaliiton joulupaastokeräyksellä tuetaan syrjäytymisuhan alla olevien lasten ja nuorten elämää sekä perhetyötä Venäjän Karjalassa.

Keräyslahjan jakamisesta vastaa Ortaidin yhteistyökumppani Petroskoissa, Uteshenie eli Lohdutusdiakoniasäätiö. Säätiö perustettiin Petroskoissa 10 vuotta sitten. Sen toiminta tähtää sosiaalipalvelujen ja diakoniatyön kehittämiseen Karjalan tasavallassa.

Keräysaika: 15.11.–31.12.2009

Keräystili: OP 548005-223308

Viite: 12001

Keräyslupa: OKU 1359 A

Hiippakunnan teemavuosi 2010

Pyhiinvaellus - kirkollinen matkailu

Oulun hiippakunnan vuoden 2010 teemana on ”Pyhiinvaellus - kirkollinen matkailu”. Vuositeeman toteuttaminen on tarkoitus saada osaksi seurakuntien arkielämää. Matkailuteemaa pidetään esillä seurakuntien eri kerhoissa, lasten- ja nuorten toiminnassa, tiistaisuroissa ja kirkkokahvitilaisuuksissa. Aihe kulkee mukana koko vuoden ajan. Tilaisuuksien tueksi esitetään alla olevaa matkailuteemarakunkoa, jonka avulla seurakunnissa läpikäydään vuoden aikana ortodoksisia pyhiinvaelluskohteita.

Tammikuu: Jerusalem
Helmikuu: Syyria, Egypti
Maalikuu: Konstantinopoli, Kreikka, Kypros, Kreetta
Huhtikuu: Serbia, Romania, Bulgaria
Toukokuu: Slovakia, Unkari, Tsekinmaa
Kesällä ei ole
Syyskuu: Uusi Valamo,

Kreetan arkkipiispa Irineos on tuttu hahmo monelle Kreetallaa vieraillelle suomalaiselle pyhiinvaeltajalle. Kuva: Jukka Mäntymäki.

Lintula, Venäjän Karjala (Vanha-Valamo, Konevitsa, Petsamo, Viena, Aunus)
Lokakuu: Venäjä, Ukraina
Marraskuu: Puola, Latvia,

Liettua, Viro, Italia
Lisäksi toivotaan esitettäväksi kohdemaita myös läntisestä ortodoksisesta maailmas-

ta, esimerkiksi Yhdysvallat, Englanti, Ranska, Irlanti jne.

Ohjelmarungon avulla joka kuukausi esitellään kyseisen kuukauden kohdemaiden kirkollista historiaa ja tilannetta. Eri ortodoksisissa käyneet seurakunnan jäsenet voivat kertoa kokemuksistaan maasta ja sen kirkollisesta elämästä. Elokuvat, valokuvat ja muu aihetta tukeva aineisto voidaan valjastaa mukaan teemaan käsittelyyn. Apuna voidaan käyttää esimerkiksi ystävyysseurojen asiantuntemusta ja niiden järjestämiä esittelymahdollisuuksia. Tutustumista voidaan myös elävöittää tutustumalla esillä olevan maan ruoka ym. kulttuuriin. Matkailuteemavuoden sisältöön tutustumme myös seuraavissa Paimen Sanomien numeroissa.

Oulun ortodoksinen hiippakunta

Talvisodan ensimmäinen päivä

Talvisota syttyi 30.11.1939. ”Muistan sen kuin eilisen päivän” – voin aloittaa tämän muisteloni Aarresaari -kirjan alusanoin, vaikka tapauksesta on jo 70 vuotta.

Kävin Petsamon Trifonan kylän kansakoulun toista luokkaa. Asuin mummolassa Trifonan koulukortteerissa. Kotini oli vuonon toisella puolella Porovaaran kylässä. Siellä ei ollut koulua. Koska vuono oli kaksi kilometriä leveä, oli koululaisten mahdotonta kulkea sitä väliä päivittäin.

Oli kaunis, kuulas syyspäivä. Menin kouluun tavalliseen tapaan aamulla. Yhtäkkiä alkoi lentokoneita lennellä vuonon yllä. Opettaja sanoi, että sota oli syttynyt. Jokaisen oli mentävä kotiin ja valmistauduttava lähtemään evakoon, pois kotoa.

Menin mummolaan. Sinne tuli käsky mennä tietylle lähtöpaikalle määräaikaan mennessä. Sanoin mummolle, että en lähde hänen, vaan äitini ja sisarusteni kanssa. He olivat vuonon toisella puolella. Sieltä ei ollut kunnollista tietä ulkomaailmaan, vaan heidän

Vihtori Bogdanoff kesällä 2009. Kuva: Bogdanoffin perhealbumi.

oli ensin tultava vuonon yli Trifonaan, josta evakuointi tapahtui. Jäin odottamaan perheenjäseniäni, ehkä jonkun valvonnassa, mutta heitä ei kuulunut. Päivän näöllä ei uskallettu lähteä vuonolle viholliskoneiden pelossa, vaan oli odotettava pimeän tuloa.

Pimeän tultua pääsin eräseen suureen veneeseen, joka lähti hakemaan vielä Porovaarassa olevia asukkaita. Kotini oli noin puolen kilometrin päässä kylästä. Juoksin kotiin. Äitini oli paraikaa navetassa lypsällä. Hän ei ollut kuullut sodan alkamisesta mitään. Sanoin, että nyt on kiire lähteä. Äitini puki veljiensä ja sisarensa päälle kiirran.

Saavuttuamme Trifonaan, kaikki muut autot olivat läheneet, paitsi postiauto, joka oli vielä viimeisiä odottamassa. Autossa oli lämmintä ja ummehtuneen hajuista. Tulin sairaaksi, oksensin ja nukahdin. Kauanko matka kesti, sitä en muista. Saavuimme lopulta Tervolan Koskenkylään. Olin vastikään täyttänyt kahdeksan vuotta.

Vihtori Bogdanoff Haukipudas

Voitto Huttunen syntyi 27.5.1915 Jyväskylässä. Hän nukkui kuolonuneen 20.6.2009 Kajaanissa.

Ikuinen muisto Voitto Huttunen (1915-2009)

Perhe asui aikoinaan Jyväskylän Leppälahdessa. Voiton isä oli veturinkuljettaja. Sisällissodan 1918 aikana perhe oli Pönttövuoren tunnelin työmaalla. Huttuset lähtivät työn perässä Karjalaan Suojärven radalle. Perhe asui Suistamolalla, jossa sijaitsi Valtionrautateiden omistama Roikonkosken saha. 1930-luvulla monet tulivat sinne työhön.

Suistamo oli isälle rakas paikka. Hän muisteli kouluaikoja, karjalaista elämäntapaa ja kertoi myös ortodoksisuuden olleen siellä vahvasti läsnä ihmisten arjessa.

Voitto oli rivimiehenä talvisodassa. Hän toimi konepistooliampujana ja osallistui raskaisiin taisteluihin Tolvajärven suunnalla. Väli rauhan aikana hän tuli Kainuuseen uittopomona olleen veljensä perässä, mutta sai uuden sotakutsun ja palasi Helsinkiin. Siellä hän joutui Ässä-rykmenttiin, jonka perustamisesta on 13.10.2009 kulunut 70 vuotta. Taistelujen tie kulki Äänislinnaan eli Petroskoihin. Karjalan korvessa oli myös tulla Voitolle kohtalon hetki, mutta Voitto selvisi kuitenkin.

Voiton sotataival johti värikkäiden vaiheiden kautta junapartiosta jatkosodan lopulla sähkölinjojen vetoon Petsamon Suonikylään ja saksalaisten karkotukseen Lapin sodassa. Sotien jälkeen hän asui jonkin aikaa Lappeenrannassa, josta hän muutti

Kuva: Huttusen perheen valokuva-albumi.

Kainuuseen. Hän työskenteli Kainuun valon työnjohtajana ja myöhemmin Hankkijan sähköasentajana pitkin pitäjiä tuoden Kainuuseen valot. Vanhempani harjoittivat myös yritystoimintaa Kainuussa. Heillä oli taksiyritys.

Isäni arvomaailmaan kuuluivat oikeudenmukaisuus, rehellisyys, vapaus olla oma itsensä ja sosiaalisuus. Kunniallisuus ilmeni sosiaalisissa suhteissa. Hän ei sallinut ystävän jättämistä hätään. Hän oli laulujen laulaja, puhelias, iloi-

nen ja seurallinen. Hänellä oli selkeät mielipiteet politiikasta, uskonnosta ja ympäristöstä. Kiinnostus maailman tapahtumiin ei koskaan hiipunut.

Isäni oli menevä mies. Lapsuuteni äänistä paras oli isän saapuminen kotiin.

Aikana, jolloin koti oli koko minun maailmani, luotin vankkumattomasti aina isääni. Hän oli kiinnostunut käpylehmistäni, nukeistani ja pikku kivistäni. Kouluaikoina tosin isän matematiikan tunnit eivät olleet mitenkään erityisen hauskoja, koska hän oli matematiikassa nero ja minä puolestani aivan onneton.

Olen varttunut noista ajoista, mutta suhteemme säilyi läheisenä kesti kaikkien muutosten keskellä. Voitto-isä opetti meitä lapsia kuuntelemaan, katsomaan, kysymään, ajattelemaan ja tutkimaan.

Äitini, jonka suku on alun perin Viipurista, nukkui kuolonuneen 1994. Isä asui yksin kotonaan 94-vuotiaaksi. Nyt ymmärrän, että olen ollut erityisen onnellinen, koska isäni sai olla niin kauan osa elämäni ja että sain kiitollisin mielin hoitaa häntä hänen viimeisinä vuosinaan kotona.

Käydessäni katsomassa isääni havaitsin hänen usein rukoilevan. Hän vaali hiljaa lapsuuden uskoaan, oli iloinen ja kaikin puolin tyytyväinen elämäänsä. Kuitenkin iän karttuessa isä myös tunsu lisääntyvää väsymystä. Hän valmistu meitä läheisiään omaan kuolemaansa kertomalla jo haluavansa lepoon vaimonsa viereen.

Tunnen isän turvallisen läsnäolon edelleen lähelläni joka päivä.

Ollos iäti muistettu.

*Heljä Heli Huttunen
tytär*

Erkki "Hina" Laine (1933-2009)

"Saarella karulla käyn kuin kuni ennen, muistoissa astelen aikojen taa, raunioiden kätöistä kuisketta kuulen sieltä on äänet jo vaientuneet".

Aika sana tarkasti näinhän se edesmennyt Laitakarilainen runoilija *Olga Salmi* kynäili Sahaan saaren valssiinsa. Niin täältä on ääni jo vaientunut, "Hina" on matkannut tuonilmaisiiin, liittynyt heidän joukkoonsa, joita me muistellemme lämmöllä ja rakkaudella. En tiedä olenko itse erityinen muistelija, kun kuljen Laitakarin maisemassa minulle puhuvat äänet ja maisema kertoo elettyä elämää. Siellä heidät kohtaan istuessani tulilla tai kuljeskellessani tuilla jo ruohottuneilla saaren poluilla.

Erkillä itselläänkin oli taito muistella, ja erityinen taito loihdita esiin tapahtumia runouden mittapuun mukaisesti. Monta on hauskaa muistoa

joita jälkeenpäin on saanut, ja saa lukea Erkin elin aikanaan tuottamaa hyvällä huumorilla höystettyä tekstiä. Vaivattako vaelsi nyt pois kutsuttu tietään, monesti oli vaikeitakin polun kohtia Erkin elämässään matkaamallaan polulla. Vaan kovalla työllä rakensi elämisen perustan perheelleen, muistaen aina mistä lähti se polun pää jota vaelsi, ja mitkä olivat eväät jotka hän lähtiesään konttiinsa sai. Pois lähtenyt Erkki ymmärsi eläissään Karjalaisen kulttuurin koko kirjon, ja maailman meriä vaeltaessaan hänellä oli Katri äidiltään matkaeväänään sana. Tuon sanan ja sen opetuksien varassa, hän uskoakseni vaelsi tiensä valoisaan loppuun asti.

Nyt "Hinan" tietä ei enää varjosta huoli, murhe eikä kivut. Kaikki me uskomme että hän on saava palkintonsa, sillä jokainen joka tähän pyhäkköön käy ei voi olla näkemättä "Hinan" käsien jälkeä. Ahkerasti ja suorastaan ilolla hän vaelsi

omaan kirkkoonsa kun kutsu kävi. Varsinkin milloin talkootyöhön tarvittiin auttavia käsiä. Jo lapsuudessaan, sekä sittemmin nuoruudessaan "Hina" sai vahvan kutsumuksen äidiltään ja isältään perittyyn uskoon. Keiteleen nuorisoleirit, niiden kokemukset ja muistot olivat hänelle jatkuva voiman lähde. Aina hän niitä muisteli, varsinkin kun entiset "mohikaanit" kokoontuivat milloin minnekin. Luomaan omaehtoista, hyvällä huumorilla ja kauas kantavilla muistoilla höystettyä Laitakarilaista kulttuuria. Tähän kulttuuriin oli ja on vieläkin sekoittuva Vienan Karjalasta jo ammojin tuotu rikas ehtymätön kulttuuri varanto.

Myän Karjala, Laitakari oli "Hinalle" kaikki kaikessa. Niin kauan kun hän kykeni, vei hänen kulkunsa tuolle muistorikalle "aarresaarelle". Siellä ei ollut paikkaa, eikä kohtaa josta nyt pois lähtenyt olisi tiennyt jotain kertoa, että mitä tuolloin tapahtui, ja mitä hakaneu-

lalla aikaan saatiin "lipillä"? Ne olivat arvoituksellisia sattumuksia, tapahtumia ja miksei myös kolttosia, jotka tarinoina aukeavat vain heille ketkä tunteva Laitakarin tenhovoiman. Kyykän – ja hevosenkengän heitto olivat "Hinan" rakkaimpia harrastuksia. Niiden harrastus alkoi jo Laitakarissa, jossa "ukkoin" keralla kisailtiin mainituissa harrastuksissa joskus jopa yökausia. Ei nyt sentään jalkapalloakaan sovi unohtaa, sillä "parkkikentän" pallo tähden taidot huomattiin varsin pian myös mantereella ja niinpä monessa tuimassa pallo taistossa "Hinakin" sai olla nuoruudessaan mukana.

"Hina" oli täällä matkatessaan varsin vaatimaton, huumori hänellä oli tallella loppuun asti ja se olikin sellaista laatua, että se piti ymmärtää koska siinä oli vahvasti mukana elämän koko kirjo ja sen maku. Me tunsimme Erkki kahdesta asiasta, lempinimestään "Hina", jota tässä tarkoituksella olen käyttänyt

ja baskeristaan. Tuo mainittu päähine hänellä varmaan on päässänsä kun saapuu pokkaamaan sitä luvattua viimeistä palkintoa. Niin he poistuvat rattailta yksi kerrallaan, rattaat kulkevat jättäen jäljen joka kertoo kulloinkin kyydistä jäävän muiston kirkkaasti ja mielestä lähtemättömästi.

Ja Olga Salmi jatkaa tekstissään, "Menneitä muistoja siivittää kulta, aika ja nuoruus mi mennyt on pois. Saarella karulla käyn kuni ennen, sieltä on äänet jo vaientuneet.

Hyvää matkaa sinulle "Hina", ottakoon Kaikkivaltias sinut huomaasi, katsokoon lempeällä silmällä tekojasi ja antakoon sinulle iankaikkisen rauhan.

Ollos iäti muistettu sinä autuuteen kutsuttu.

Martti Takalo

Kirkon keskus- rekisterin toiminta käynnistyy

Suomen ortodoksisen kirkon keskusrekisteri aloittaa toimintansa 4.1.2010.

Oulun hiippakunnasta mukana jo ovat Oulun, Kiuruveden, Vaasan ja Lapin seurakunnat. Kajaanin seurakunta liittyy keskusrekisteriin myöhemmin kevään 2010 aikana, kon digi-tointiprojekti etenee.

Seurakuntalaisen kannalta jäsenrekisterimuutos tarkoittaa seuraavaa:

Kaikki virkatodistukset ja sukuselvitykset tilataan suoraan keskusrekisteristä nettisivullemme tulevalla sähköisellä lomakkeella, puhelimitse, faksilla tai sähköpostilla. Meillä Kuopiossa on myös mahdollista asioida, palveluajamme on arkisin klo 9-15. Suoraan jäsenrekisteriohjelmasta tulostettavan todistuksen voi saada välittömästi, muuhun tarkoitukseen tulevat tilaukset teemme ja postitamme kahden viikon kuluessa.

Kun toimintamme laajenee vuoden 2010 aikana ja saamme kaikki Suomen ortodoksiset seurakunnat mukaan keskusrekisteriin, voi meiltä saada todistukset kaikista seurakunnista, lukuun ottamatta luovutetun alueen lakkautettuja seurakuntia, jotka edelleen hoidetaan Mikkelin maakunta-arkistossa. Myös joidenkin vanhempien seurakuntien venäjänkielinen aineisto hoidetaan maakunta-arkistossa.

Yhteystietomme (voimassa 4.1.2010 alkaen):

Ortodoksisen kirkon keskusrekisteri
Karjalankatu 1 (käynti E-rapusta)
70110 Kuopio
puh. 0206 100 203 (ma-pe klo 9-15), fax: 0206 100 202
e-mail: keskusrekisteri@ort.fi, nettisivut: www.ort.fi –keskusrekisteri

Huom! Muihin seurakunnallisiin asioihin liittyvä asiakaspalvelu hoidetaan edelleen seurakuntasi omissa virastossa.

Tervetuloa keskusrekisterin asiakkaaksi!

Keskusrekisterin väki

Kerhoja, leirejä ja ystäväpalvelua

Oulun ortodoksisen seurakunnan kerhot keväällä 2010

Kirkkokerho 3-7-vuotiaille

Sunnuntaisin 7.2 alkaen klo 10-10.45 (kerhoa ei ole 14.3 ja 4.4) seurakuntakeskuksessa (Torikatu 74).

Lasten- ja varhaisnuorten- kerho 7-12-vuotiaille

Lauantaisin 13.2, 27.2, 27.3, 10.4, 24.4 ja 25.5. klo 13.30-14.30 seurakuntakeskuksessa (Torikatu 74)
Kerhoissa leikitään, askarrellaan ja opitaan samalla asioita omasta ortodoksisesta kirkosta.

Nuortenkerho yli 13-vuotiaille

Torstaisin 25.2, 25.3, 29.4 ja 27.5 klo 18-20 seurakuntakeskuksessa (Torikatu 74)

Lisätietoja lasten ja nuorten kerhoista seurakunnan nuoris- ja diakoniatyöntekijältä Petri Aholta puh. 044 5115 744 tai petri.aho@ort.fi

Äiti-lapsikerho

Äiti-lapsikerho kokoontuu torstaisin seurakuntakeskuksessa (Torikatu 74) 14.1.2010 alkaen klo 10-12. Kerho on tarkoitettu 0-3-vuotiaille lapsille ja heidän vanhemmilleen ja sisaruksille. Myös mummit, ukit ja kummit ovat tervetulleita. Kerhossa jutella, lauletaan, leikitään ja askarrellaan. Jokaisen kerhokerran alkuun toimitetaan pieni rukoushetki. Kerhossa on tarjolla pientä syötävää. Myös omia eväitä voi ottaa mukaan. Tervetuloa!

Ortodoksisuus tutuksi

Ortodoksisuus tutuksi -kerho jatkuu jälleen tammikuussa 2010. Kerho kokoontuu seurakuntakeskuksessa (Torikatu 74) klo 18-20. Kevään kerhokerrat ovat torstaisin 21.1., 4.2., 18.2., 4.3., 18.3., 8.4., 22.4., 6.5. ja 20.5.

Katedraalikuoro

Katedraalikuoro jatkaa toimintaansa tammikuussa

2010 keskiviikkoisin 13.1.2010 alkaen. Harjoitukset ovat ehtoopalveluksen jälkeen n. klo 18.30-20 seurakuntakeskuksessa (Torikatu 74). Uusia lauluäänen omaavia laulajia otetaan riemulla vastaan.

Jeesuksen rukous

Jeesuksen rukous -palveluksia toimitetaan pyhän Kolminaisuuden katedraalissa keskiviikkoisin ehtoopalveluksen jälkeen n. klo 18.30-19.15 ja lauantaisin vigilian jälkeen n. klo 19.30-20.15. Tervetuloa!

Lisätietoja äiti-lapsikerhosta, ortodoksisuus tutuksi -kerhosta, katedraalikuorosta ja Jeesuksen rukous -palveluksista seurakunnan kanttorilta Laura Aholta puh. 044 5115 743 tai laura.aho@ort.fi

Haetaan kerho-ohjaajia

Haetaan ohjaajia Oulun ortodoksisen seurakunnan lasten- ja varhaisnuortenkerhoon sekä kirkkokerhoon.

Toivomme ohjaajilta innokasta ja positiivista asennetta ortodoksisuuteen, ideoita lasten ja varhaisnuorten taitojen kehittämiseksi.

Vapaamuotoisten hakemusten liitteineen ja yhteystietoineen tulee olla perillä 15.1.2010 klo 15.00 mennessä osoitteessa:

Petri Aho
Oulun ort. seurakunta
Torikatu 74
90120 Oulu

Valituille ohjaajille ilmoitetaan asiasta henkilökohtaisesti. Hakemuksia ei palauteta.

Kirkkokerho on tarkoitettu 3-7 vuotiaille ja se kokoontuu keväällä 2010 sunnuntaisin 7.2 alkaen klo 10-10.45 (kerhoa ei ole 14.3 ja 4.4) ja lasten- ja varhaisnuortenkerhoon tarkoitettu 7-12 vuotiaille ja se kokoontuu keväällä 2010 lauantaisin 13.2, 27.2, 27.3, 10.4, 24.4 ja 25.5 klo 13.30-14.30. Molemmat kerhot kokoontuvat seurakuntakeskuksessa (Torikatu 74).

Lisätietoja saa Oulun seurakunnan nuoris- ja diakoniatyöntekijältä Petri Aholta (gsm 044 5115 744, petri.aho@ort.fi).

Haetaan leiriohjaajia

Haetaan kristinoppileirin käyneitä henkilöitä ohjaajiksi Oulun ja Vaasan seurakuntien yhteiselle kristinoppileirille 25.7-1.8.2010 Kokkolaan, Villa Elbaan.

Valituilta ohjaajilta edellytämme osallistumista 12.-14.3.2010 ONL:n järjestämälle leiriohjaaja kurssille puronimeen, mikäli ei ole aikaisemmin suorittanut ko. kurssia.

Vapaamuotoisten hakemusten liitteineen ja yhteystietoineen tulee olla perillä 29.1.2010 klo 15.00 mennessä osoitteessa:

Petri Aho
Oulun ort. seurakunta
Torikatu 74
90120 Oulu

Valituille ohjaajille ilmoitetaan asiasta henkilökohtaisesti. Hakemuksia ei palauteta.

Lisätietoja saa Oulun seurakunnan nuoris- ja diakoniatyöntekijältä Petri Aholta (gsm 044 5115 744, petri.aho@ort.fi).

Kajaanin seurakunnan kristinoppi- leirit 2010

Kajaanin ortodoksinen seurakunta järjestää vuonna 2010 kolme vaihtoehtoista kristinoppileiriä: Toukokuun lopulla Kajaanissa iltakouluna, kesäkuussa Kreikassa ja heinäkuussa Onttoni Miihkalin leirikeskuksesta Suomussalmen Kuivajärvellä. Kreikan ja Kuivajärven leirit järjestetään vain jos osallistujia on riittävästi.

Kuivajärven leiri kuljetuksineen on seurakunnan jäsenille maksuton ja Kreikan matkaa seurakunta tukee 250 eurolla/nuori. Sitovat ilmoittautumiset Kreikan matkalle kirkkoherranvirastoon 15.1.2010 mennessä. Muille leireille ehtii ilmoittautua huhtikuun loppuun mennessä. Yhteystiedot p. (08) 633030 tai sähköposti kajaani@ort.fi

Ryhdy yksinäisen ystäväksi Vaasan alueella

Kaipaatko ystävää?

Vaasan ortodoksisen seurakunnan alueella käynnistettiin vuosi sitten ystävätoiminta, jonka piiriin kaivataan uusia toimijoita. Ystävä käy pitämässä sovitusti seuraa, kenties tarjoaa kirkkokyytiä tai mahdollisuksiensa mukaan auttaa ulkoilussa tai pienissä arkiaskareissa, vaikkapa lampun vaihdossa. Kuitenkaan hän ei voi eikä saa korvata ammattiapua esimerkiksi kodin- tai sairaanhoidossa.

Ystävätoiminta perustuu vapaaehtoisuuteen, vaatii pitkää sitoutumista, eikä siitä peritä maksua. Ystävätoimintaan osallistuvat henkilöt koulutetaan ja heille järjestetään tukea tehtävässään.

Kiinnostuitko? Oletpa sitten valmis yksinäisen ystäväksi tai kaipaat itsellesi ystävää, ota rohkeasti yhteyttä!

Yhteystiedot:

Tarja Hakala p. 050 300 1691
klo 16 jälkeen
tai tarjamarja.hakala@luukku.com

Jaana Welling
jaana.welling@netikka.fi

Yksinäinen miespuolinen ortodoksi Oulun seudulla

Jos haluat kaverin ja kylässä piipahtajan, niin soita Oulun ortodoksisen miestenpiiriin diakoni Juhana Sirenille, p. 040-594 3495.

Kirjat

Vaikuttava ajankuvaus

Metropoliitta Panteleimon: Tapahtui jouluaattona. Kirjapaja 2009. 264 sivua.

Monta romaania julkaissut metropoliitta Panteleimon on nyt kirjoittanut kertomuksen, jossa hän kuvailee jouluaaton viettoa hänelle tutussa pohjoissavolaisessa kirkonkylässä 1950-luvulla. Jouluaaton tunnelmia ja puuhia tulee siinä esille muutaman perheen välityksellä niin lasten kuin aikuisten näkökulmasta. Kun jouluna ihmisten vanhat muistot heräävät, kertomus laajenee vanhemman väen mielessä menneisyyden arjen kuvaukseksi. Monen asukkaan elämää varjostivat köyhyys, sairaudet ja alkoholi, toisaalta elämän valopilkkuna oli myös ihmisten hyvänsopisuus.

Vaikka joulukertomuksessa kuvataan paljon henkilöitä, siinä keskeiseksi nousee karjalaislähtöinen Laina, joka sota-ajan tehtävissä oli rakastunut Raimoon. Tämä kuoli pian räjähdyksessä Lainan ollessa raskaana. Hän meni synnyttämään pieneen rannikkokaupunkiin ja adoptoi salaisesti vastasyntyneen tyttärensä Ruotsiin. Myöhemmin Laina lähti työhön Raimon kotipitäjään. Siellä hän meni naimisiin ja sai kolme lasta, mutta ei kertonut miehelleen sota-ajan rakkaudesta. Kiusallinen asia oli hänen mieleensä ”ensimmäisenä aamulla noustessa ja viimeisenä levolle käydessä”. Ruotsissa varttunut älykäs ja sosiaalinen Laura-tytär halusi selvittää juuriaan ja käydä isänsä haudalla. Hän tuli ennen joulua kunnan matkustajakotiin tavatakseen äitinsä jouluaattona. Laina pelkäsi menneisyytensä paljastumista. Hän sai kuitenkin kokea, etteivät kosto ja rankaisu tulleet hänen osakseen. Kertomuksessa tunnelma huipentuu ja tiivistyy viehättävän Lauran tulon äitinsä kotiin.

Kertomuksessa, oikeastaan romaanissa, tulee asiantuntevasti ja hienotunteisesti monia muitakin teemoja, joista mainitsen vain siirtoväkenä tulleiden ortodoksien varovaisuuden luterilaisessa ympäristössä. Kaikkien teemojen yhteydessä kirjoittaja ei halua olla kriittinen vaan tapahtumia ja ajatuksia dokumentoiva, esimerkiksi esittäessään ortodok-

sisen Lainan ajatuksia omasta kirkosta: Uskonto on muistoja ja kokemuksia omasta kirkosta... Kirkossa on hyvä olla. Kuuntelet laulua, se koskettaa sydäntä. Katselet pyhiä kuvia, ne ruokkivat sielua. On kuin ikkuna taivaaseen olisi auki.

Kertomuksessa on uskonnollinen pohjavire, mutta siinä on todella paljon arjen ja suomalaisten joulutapojen kuvausta. Hyvän romaanikirjailijan taitava jäsentely tekee lukemisen nautittavaksi. Lisäksi Panteleimonin sanankäyttö on selkeää ja niin mukaansatempaavaa, että minunkin piti kertomusta ahmien lukea.

Martti Asunmaa

Bysantin hengellistä terapiaa Kainuussa

Bysantin hengellistä terapiaa Kainuussa. Isä Pentti Hakkaraisen ajatuksia kirkosta, hengellisestä kasvusta ja kulttuurista. Joensuun yliopistopaino 2009. 228 s.

Isä Pentin uusimmassa kirjassa jo testamentin aineksia

Pääosin Isä Pentti Hakkaraisen teksteistä koottu Bysanttilaista hengellistä terapiaa Kainuussa -kirja on paitsi tietoteos myös elämänhistoriallinen curriculum tekijänsä liki 40 vuotta kestäneestä työstä Kajaanin ortodoksisen seurakunnan kirkkoherrana. Se koostuu muunmuassa lukuisista tilannekohtaisista tapahtumista ja kohtaamisista eri ihmisten ja ihmisryhmien kanssa etupäässä Kainuussa. Siksi myös kirjan nimistö on runsas.

Teoksesta voi aistia pitkään elämäntyöhön liittyvän henkisen testamentin aineksia. Siihen viittaavat paitsi tekijän oman työuran muistelu myös Kainuun ortodoksien, lähinnä suojarveläisten juurien seikkaperäinen selvittely. Paljon tilaa saavat myös seurakunnan jäsenmäärän vaihtelun ja kulttuurisen muutoksen pohdiskelut.

Bysanttilainen teologia on ortodoksisen kirkon autent-

tisinta ja rikkainta perintöä, jonka syvyysiin Isä Pentti on kulttuurin monilla osaluilla erittäin ansiokkaasti perehtynyt. Retorisesti lahjakkaalla tyyllillään hän tekee sen mielenkiintoiseksi elämykseksi myös monelle kainuulaiselle lukijalle.

Isä Pentti ruotii välistä kutkuttavin sanakääntein teknokulttuurista elämänmenoa, jossa luotu maailma ilman Luojaansa muuntuu ikuisesti täyttymättömän kaipauksen epätoivoiseksi, raivoisaksi ja levottomaksi tyssijaksi. Kun katumuksessa ihminen luopuu maailman julmasta arvotodellisuudesta, se ei ole loukatun Isän vaatimaa oikeudellista hyvitystä, vaan siinä jumalallisen rakkauden kautta koko maailma muuttuu Jumalan hyvyyden ikoniksi. Niin papilla kuin kirkollakin on sama tehtävä, kun niiden syvimpänä tarkoituksena on osoittaa myötätuntoa ja saattaa ihmiset ja luomakunta rakastavan Jumalan läsnäoloon ja lämpöön.

Kirja osoittaa bysanttilaiseen traditioon perustuen, että häpeä on ihmisen ehjän hengellisyyden kaikkein vaikein este. Juuri samaan on päätytty viimeaikaisissa tutkimuksissaan myös Joensuun yliopiston käytännöllisen teologian professori Paavo Kettunen. Syyllisyydessä kamppaileva ihminen tarvitsee lähtökohdaksi turvalliselle uskollen ja ihmisarvolleen häpeän taakan riisumista. Kliiniselle teologialle se on tänä aikana vaativin ja tärkein haaste. Vain turvallinen ihminen voi tunnustaa syyllisyytensä ja löytää siten kanavat myös ihmisyyden kaikkein myönteisimmille voimille luovuuden, vastuunoton ja lähimmäisyyden muodossa.

Isä Pentin teos vahvistaa bysanttilaiseen teologiaan perustuen myös sen, että iholle tuleminen, kehon kieli ja koskettaminen ovat niin hoitotyön kuin kirkon toiminnan arvokkainta ainesta. Kristillisessä laupeusajattelussa sairauden, vammaisuuden ja köyhyyden kohtaaminen ovat lähimmäisyyden ja eettisyyden merkittävin ulottuvuus, mutta nykyinen kulutus- ja hyötynälkäinen yhteiskunta näkee sen jo pelottavalla tavalla pelkättään talouden rattaita hidastavana ja verorasitusta lisäävänä tekijänä.

Kirja on tasokas ja upea lukuelämys lähiaikoina eläkkeelle siirtyvältä yhdeltä kaikkien aikojen lahjakkaimalta suomalaiselta ortodok-

siselta papilta. Se olisi ehkä ollut ehyempi ilman Sakari Honkamaan ja Veijo Koivulan artikkeleita, jotka pääteemaan liittyen tuntuvat melko irrallisilta. Evakkoina Suomeen tulleiden rajakarjalaisten syvätraumaattisten taustojen selvittely on teoksessa jonkin verran osoittelevaa, mikä hieman heikentää kyseisen osion muuten arvokasta kompetenssia.

Jorma Sutinen

Tulossa uusi teos Bysantin historiasta

Isä Jarmo Hakkaraiselta ilmestyy joulukuussa uusi Bysantin historian teos: *Bysantin kirkko ja paavin valtapolitiikan pitkä varjo*. Bysanttilaista terapeutista teologiaa ja latinalaista uskonnollisuutta (Joensuun yliopistopaino 2009, 286 sivua). Isä Jarmo jatkaa teokses-

Patriarkka Bartolomeokselta odotettu teos

Ekumeeninen patriarkka Bartolomeos: Mysteerin kohtaaminen - Ortodoksinen uskonnykymaailmassa. Ortodoksisen kirjallisuuden julkaisuneuvosto)

Arkkipiispa Leo toteaa teoksen esipuheessa:

Kristinusko syntyi Lähi-idässä ja vaikutti pitkään vahvana Egyptin, Syyrian, Libanonin, Armenian, Turkin ja Kreikan alueella. Vielä tänäänkin nuo alueet muodostavat ikkunan siihen alkukirkkoon, josta kristillisyyttä lähti kerran leviämään kohti länttä ja pohjoista.

Tuhat vuotta ortodoksisen maailman pääkaupunkina vaikuttanut Konstantinopoli levitti ortodoksisen kirkkoarkkitehtuurin sekä ikoni- ja laulutaiteen Balkanille ja Pohjois-Eurooppaan. Ateenasta, Belgradista, Bukarestista, Kiovesta, Novgorodista ja Moskovasta tuli Konstantinopolin ansiosta bysanttilaisen kulttuurin uusia keskuksia.

Bysantin kulttuurin kes-

saan bysanttilaisen kirkollisen tradition esittelyä, mikä on Suomessa tuiki harvinaista.

Nimensä mukaisesti teos käsittelee Bysantin kirkon ja Rooman paavin suhteita aina 400-luvulta lähtien. Tuolloin paavi Leo I (k. 461) aloitti paavin henkilökohtaisen vallan lisäämisen Rooman kirkon osassa. Rooman kirkon rappion vuosisatoina 1000-luvulta lähtien reformipaavius yrittää kääntää latinalaisen kirkon julkisuuskuvan myönteisemmäksi.

Bysantin kirkon ja latinalaisen kirkon ristiriidan pahin syy oli kirkko-opillinen. Bysanttilaisessa maailmassa paikalliskirkoilla oli sisäisissä asioissa laaja itsenäisyys. Rooman paavin valtapolitiikassa haluttiin unohtaa tämä tosiseikka. Bysanttilaiset eivät koskaan tunnustaneet Rooman piispan auktoriteettia ehdottomana valtana. Bysantin kirkon sykki kirkolliskokouksessa, jolla oli selkeä yhteys eukaristiaan. Siellä missä on eukaristia, siellä on kirkko.

Paimensanomiat

keisin ero suhteessa läntiseen kristillisyyteen on korostus, jonka se antaa näkymättömän kirkon läsnäololle. Jumalanpalvelus, suitsutus, ikonit, laulu ja liike kertovat kaikki ortodoksisuuteen vahvasti ankkuroituneesta uskosta siihen, että enkelit ja kaikki muut taivaalliset voimat ovat kirkossa todella läsnä rukoilevan seurakunnan kanssa.

Tämä näkymättömän ja näkyvän maailman kohtaaminen on myös patriarkka Bartolomeoksen kirjan punainen lanka. Patriarkan pohdinta avaa lukijalle ortodoksisen hengellisyyden keskeisimmän aarteen – mystiikan. Sen keskiössä on ihminen, joka rukouksellaan tuo Jumalan eteen koko luomakunnan.

Ortodoksinen jumalanpalvelus on mystiikan ikoni. Tuo mystiikka ei ole vanhoihin jumalanpalveluskaavoihin kangistumista, vaan vanhan alkukirkon apostolisen rukousperinteen rikkauten siirtämistä osaksi tätä päivää.”

Ortodoksinen tiedotuskeskus

Свт. Амвросий Медиоланский

Слово о том, как должно сретать день Рождества Христова

Вам известно, сколь велика радость, и сколь многочисленно бывает собрание народа в тот день, когда празднуют рождение царя земного. Как вожди и начальники, так все воины, облекшись в шелковые одежды, препоясавшись дорогими, золотом сияющими, поясами, спешат тогда в блистательнейшем великолепии предстать пред лице царя своего. Ибо они знают, что радость царя увеличится, когда он увидит особенную красоту их убранства, и что он тем большему предастся веселию, чем больше они покажут усердия во время торжества его (царь, как человек, не зрит на сердце, и судит о расположении к себе по одной внешности: и потому, кто более любит царя, тот и одевается тогда в светлейшие одежды). Сверх сего, поелику они знают, что царь в день рождения своего бывает щедр, — и раздаёт весьма много милостей или вельможам своим, или тем, кои в доме его почитаются людьми низкими и презренными; то предварительно стараются наполнить сокровищницы его различным богатством, дабы он, желая раздавать милости, мог раздавать их щедро, так чтобы скорее истощилось в нем желание к раздаванию милостей, нежели оскудело его богатство. Все это они делают с усердием, потому что и сами надеются получить за то великую награду.

Братия! если сыны века сего, ради временной чести, встречают с таким приготовлением день рождения земного царя своего, то как должны мы сретать день рождения вечного Царя нашего Иисуса Христа, который за наше к Нему усердие наградит нас не временною, но вечною славой, и сподобит нас чести не земного начальства, переходящего к преемнику, но небесного царства, кото-

рое не имеет преемника? Каково же будет нам воздаяние, о сем говорит пророк: *ихже око не виде, и ухо не слыша, и на сердце человеку не взыдоша, яже уготова Бог любящим Его* (Ис. 64, 4; 1 Кор. 2, 9).

Какими же одеждами мы должны украсить себя? Я говорю: себя, т. е. души наши: поелику Царь наш Христос не требует великолепия одежд, по приверженности души; не смотрит на украшение тела, но зрит на сердце служащих Ему, не дивится блеску тленного пояса, коим препоясуются чресла, но восхищается непреодолимым целомудрием, которое связует стыдом вожделения. Итак, потщимся явиться пред Ним искусными в вере, облеченными милосердием, благоустроенными в образе нашей жизни: кто искреннее любит Христа, пусть светлее украсит себя соблюдением Его заповедей, дабы Он видел, что мы истинно в Него веруем, являясь в таком великолепии во время торжества Его и тем больше бы радовался, чем более зрел бы в нас чистоты духовной. Уцеломудрим же заранее сердца наши, очистим совесть, освятим дух, и в чистоте и непо-

рочности станем сретать пришествие всесвятого Господа, дабы день рождения Того, Кто родился от пречистой Девы, празднуем был непорочными Его рабами. Кто ж является в оный день нечистым и оскверненным, тот не чтит Рождества Христова, — тот хотя телом и присутствует при торжестве Господнем, но духом своим далек от Спасителя. Ибо нечистый не может иметь общения со святым, скупой с милосердным, растленный с девственным, и если он — недостойный вступает в такое общение, то тем большее причиняет оскорбление, потому что не знает самого себя. Желая казаться усердным, он на самом деле является дерзким, как тот, упоминаемый в евангелии, человек, который, будучи зван на брачный пир, осмелился войти в собрание святых, не одевшись в брачную одежду, и между тем, как иной сиял тут правдою, другой блистал верою, третий светил целомудрием, он один, имея нечистую совесть, при сиянии всех, возбуждал только отвращение ужасным своим трепетом. И чем более блистала святость возлежавших тут праведников, тем очевиднее была скверна грешни-

ка, который, может быть, не произвел бы такого отвращения, если бы не явился в сонме святых. Потому слуги царицы, *связав ему руки и ноги, ввергли его во тьму кромешную*, не только за то, что он был грешник, но и за то, что, будучи грешником, присвоил себе награду, определенную свято-сти (Мф. 22, 11–13).

Итак, сретая день рождества Господа нашего, очистим себя, братия, от всякой скверны грехов, наполним сокровищницы Его различными дарами, дабы в тот святой день было чем утешить странников, облегчить скорби вдовиц и одеть нищих. Ибо хорошо ли будет, если в одном и том же доме, между рабами одного господина иной будет веселиться, нося шелковые одежды, а другой унывать, ходя в рубище, тот пресыщаться пищею, а сей терпеть голод и холод? и какое будет действие нашей молитвы, когда мы просим избавить нас от лукавого, а сами не хотим быть милостивы к своим братьям? Будем подражать Господу нашему. Если Ему угодно было сделать бедных, вместе с нами, участниками небесной благодати; то почему же им не участвовать с

нами же в земном богатстве? братья по таинствам не должны быть чуждыми друг другу по имуществу: мы вернее приобретаем чрез то ходатаев за себя пред Господом, когда своим иждивением питаем тех, кои приносят благодарение Богу. Бедный, благословляя Господа, оказывает пользу тому, при содействии коего благословляется Господь. Ибо как писание говорит: горе человеку тому, чрез которого имя Господа хулится; мир человеку тому, чрез которого благословляется имя Господа Спасителя нашего. Заслуга благотворителя такова, что он в доме своем оказывает милость один, а в церкви устами многих умоляет Господа, и чего сам бы не осмелился иногда просить у Бога, то, по ходатайству многих, получает неожиданно. Прославляя таковое вспомоществование наше блаженный апостол говорит: *дабы за дарованное нам по ходатайству многих многие возблагодарили за нас* (2 Кор. 1, 11); и в другом месте: *да будет приношение благоприятно и освящено Духом Святым* (Рим. 15, 16)! Аминь.

Kristõõzz šõdd – spä' ssbõõžžâd

Ceerkav vaalmštaatt Kristõõzz šõddmõšše pââ' zzteel. Rosttov pââ' zztem alkk ju' n skamm' mannu pie' ll raajâst koott pe' stt neljjlopee' v. Nijdd Mää' rj ccerkva pu' httem prääznkëst 21. 11. raajest mij laullâp rosttov kanoon katabaasen tue' lessluužbast mâŋŋa rosttov prääzneek' rajjo nâi' t: »Kristâs šõdd, spä' ssbõõžžâd! Kristâs ââlmeest vuâstta vä' ldded! Kristâs! Kristâs määd â' lnn, ââlekķed õlljõõzze!. Läullap Šurre obb jânnam, da oummu rämmšen ââlekķed Suu, tõ' lSon lij cisttjummu!« da ââu' câd lâäulest: » Mon vuâinâm verraz da õõumâs sue' lesvuõđ: Vuâinam skuõrr â' lmmen, Niõđ keruub ištâmâsâ' jjen, Sei' m nokkam päikķen, ko' st liazz sââ' jitem Kristâs Boože, koon mij laaulee' l mij ââ' leep!«

»Tâ' bbe obb jânnamkodd vie' ssäl da rämmâš, tõ' l Kristâs lij šõddâm puu' ttest Nijddvuõđâst.«

Erkki Lumisalmi, mätkķdettšak

Tapahtumakalenteri joului-, tammi- ja helmikuussa 2009-2010

OULUN SEURAKUNTA

Oulun ortodoksinen seurakunta, Torikatu 74, 90120 Oulu, p. (08)311 5741, fax (08)375986, sähköposti: oulu@ort.fi.

Kirkkoherra, p. 044 511 5742
II pappi Kuisma Suopela, p. 044 511 5742
Kanttori Laura Aho, p. 044 511 5743
II kanttori Helena Matsi, p. 044 511 5748
Nuoriso- ja diakoniatyöntekijä Petri Aho, p. 044 511 5744

OULU

Pyhän Kolminaisuuden katedraali

Torikatu 74
Isännöitsijä Kari Vasko
p. 044 511 5745

La 19.12. klo 18 Vigilia ja Jeesuksen rukouspalvelus
Su 20.12. klo 10 Liturgia ja seurakuntakeskuksen vihkiminen, metropoliitta Panteleimon
Ke 23.12. klo 18 Ehtoopalvelus ja Jeesuksen rukouspalvelus
To 24.12. klo 16 Suuri ehtoopalvelus
To 24.12. klo 23 Aamupalvelus ja liturgia, Kristuksen syntymä
Pe 25.12. klo 16 Joulupäivän suuri ehtoopalvelus
La 26.12. klo 18 Vigilia ja Jeesuksen rukouspalvelus
Su 27.12. klo 10 Liturgia
Ke 30.12. klo 18 Ehtoopalvelus ja Jeesuksen rukouspalvelus
To 31.12. klo 20 Kokoinen jumalanpalvelus
La 2.1. klo 18 Ehtoopalvelus ja Jeesuksen rukouspalvelus
Su 3.1. klo 10 Hetkipalvelus
Ti 5.1. klo 18 Vigilia
Ke 6.1. klo 10 Liturgia ja suuri vedenpyhitys, teofania
Ke 6.1. klo 18 Jeesuksen rukouspalvelus
La 9.1. klo 18 Ehtoopalvelus ja Jeesuksen rukouspalvelus
Su 10.1. klo 10 Hetkipalvelus
Ke 13.1. klo 18 Ehtoopalvelus ja Jeesuksen rukouspalvelus
La 16.1. klo 18 Ehtoopalvelus ja Jeesuksen rukouspalvelus
Su 17.1. klo 10 Hetkipalvelus
Ke 20.1. klo 18 Ehtoopalvelus

ja Jeesuksen rukouspalvelus
La 23.1. klo 18 Vigilia ja Jeesuksen rukouspalvelus
Su 24.1. klo 10 Liturgia, isä Raimon läksiäiset
Ke 27.1. klo 18 Ehtoopalvelus ja Jeesuksen rukouspalvelus
La 30.1. klo 10 Vedenpyhitys ja liturgia hiippakunnan kappelissa
La 30.1. klo 18 Ehtoopalvelus ja Jeesuksen rukouspalvelus
Su 31.1. klo 10 Hetkipalvelus
Ma 1.2. klo 18 Vigilia
Ti 2.2. klo 10 Liturgia, Kristuksen temppeliintuominen
Ke 3.2. klo 18 Ehtoopalvelus ja Jeesuksen rukouspalvelus
La 6.2. klo 18 Vigilia ja Jeesuksen rukouspalvelus
Su 7.2. klo 10 Liturgia
Ke 10.2. klo 18 Ehtoopalvelus ja Jeesuksen rukouspalvelus
La 13.2. klo 18 Vigilia ja Jeesuksen rukouspalvelus
Su 14.2. klo 10 Liturgia, isä Bogdanin tulojuhla
Su 14.2. klo 18 Sovintosunnuntain ehtoopalvelus

MUHOS

Kristuksen kirkastumisen rukoushuone
Kärpantie 1
Isännöitsijä Seija Pirttikoski
p. 040 758 5463

To 24.12. klo 9 Kuninkaallinen hetkipalvelus
La 6.2. klo 10 Liturgia

VIHANTI

Jumalanäidin suojeluksen rukoushuone
Vanha Ouluntie 26
Isännöitsijä Heikki Hilakivi
p. 050 603 94

La 26.12. klo 10 Liturgia
Su 31.1. klo 10 Liturgia

RAAHE

Jumalanäidin temppeliin käymisen rukoushuone
Brahenkatu 2
Isännöitsijä Lea Kuusirati
p. (08)223 8316

Su 24.1. klo 10 Liturgia
Su 28.2. klo 10 Liturgia

KEMI

Johannes Kastajan kirkko
Lehtokatu 31
Isännöitsijä Martti Takalo
p. 040 548 6052

Pe 25.12. klo 8 Aamupalvelus ja liturgia, Kristuksen syntymä
Ti 5.1. klo 18 Vigilia
Ke 6.1. klo 10 Liturgia ja suuri vedenpyhitys, Teofania
Ke 13.1. klo 18 Ehtoopalvelus
La 16.1. klo 18 Vigilia
Su 17.1. klo 10 Liturgia
Ke 27.1. klo 18 Ehtoopalvelus
Ma 1.2. klo 18 Vigilia
Ti 2.2. klo 10 Liturgia, Herran temppeliintuominen
Ke 10.2. klo 18 Akatistos
Su 14.2. klo 18 Ehtoopalvelus sovintosunnuntaina

TORNIO

Apostolien Pietarin ja Paavalin kirkko
Lukiokatu 1
Isännöitsijä Antero Hyytiäinen
p. (016)443 044

To 24.12. klo 16 Jouluaaton ehtoopalvelus
Su 27.12. klo 10 Liturgia
La 9.1. klo 18 Vigilia
Su 10.1. klo 10 Liturgia
Ke 20.1. klo 18 Ehtoopalvelus
Ke 3.2. klo 18 Akatistos
La 13.2. klo 18 Vigilia
Su 14.2. klo 10 Liturgia

HAUKIPUTAAN MARTINNIEMI

Pietarin ja Paavalin sekä Arseni Konevitsalaisen rukoushuone
Martinniementie 206
Isännöitsijä Timo Arhippainen
p. 040 413 3054

La 26.12. klo 10 liturgia
La 2.1. klo 18 vigilia
Su 3.1. klo 10 liturgia
La 6.2. klo 18 vigilia
Su 7.2. klo 10 liturgia

TERVOLAN VAREJOKI

Pyhittäjä Trifon Petsamolaisen rukoushuone
Tsasounantie 34
Isännöitsijä Anja Suopela
p. (016)437 492

To 24.12. klo 13 Jouluaaton suuri ehtoopalvelus
Pe 1.1. klo 10 Liturgia
La 30.1. klo 18 Vigilia
Su 31.1. klo 10 Liturgia

Kirkko televisiossa

La 26.12. klo 10-12 Toisen joulupäivän liturgia pyhän Nikolaoksen katedraalista Kuopiosta. Toimittaa arkkipiispa Leo. YLE TV 1

KUUSAMO

Ev.lut.seurakuntatalo

Su 31.1 klo 10 Liturgia
Ti 16.2. klo 18 Katumuska-

PUDASJÄRVI

Ev.lut.seurakuntatalo

Su 21.2. klo 10 Liturgia

TAIVALKOSKI

Ev.lut.seurakuntatalo

Su 14.3. klo 10 Liturgia

Kristukseen kastetut

Arveli Teemu Rafael, Oulu

Herra, vihi heidät kunnialla ja jaloudella

Rauno Benjam Jaronen ja Dutsani Jaronen, Muhos

Ikuinen muisto

Johannes Lauri Aherto 68 v. Raahe
Kauko Hattara 78 v. Muhos
Olga Honkanen 101 v. Muhos
Leo Leonid Silola 85 v. Oulu
Nasti Sorppanen 94 v. Oulu
Anna Vienola 93 v. Simo
Johannes Vola 86 v. Muhos

Tervetuloa seurakuntaan

Viktoriya Bobrova, Vaala
Ana-Maria ja Cristian Buzatu, Oulu
Eija Maria Hukkanen, Kuusamo
Irma Mirjam Jenonen, Kemi
Markku Kristian Konttila, Tornio
Mervi Maria Mutanen, Oulu
Katja Marja Ollikainen, Kemina
Tinja Laura Maria Perhovaara, Oulu
Konstantin Johannes, Raimo
Johannes ja Sofi-Elisabet Josefiina Puranen, Oulu

Ortodoksiset jumalanpalvelukset Yle radio 1

To 24.12. klo 18 Jouluaaton rukoushetki, Jumalanäidin suojeluksen kirkko, Lappeenranta

Pe 25.12. klo 8 Liturgia, pyhän Nikolaoksen kirkko, Joensuu

To 31.12. klo 18 Uudenvuoden ehtoopalvelus, Pyhän kolminaisuuden kirkko, Helsinki

Su 10.1. klo 11 Liturgia, Kristuksen ylösnousemuksen kirkko, Jyväskylä

Su 24.1. klo 11 Liturgia, pyhän Nikolaoksen katedraali, Kuopio

Su 7.2. klo 11 Liturgia, pyhän Nikolaoksen kirkko, Vaasa

Su 14.2. klo 18 Sovintosunnuntain ehtoopalvelus, Johannes Teologin kirkko, Joensuu

Ortodoksiset hartaudet Yle radio 1

Aamuhartaus klo 6.15 ja 7.50

La 16.1. Arkkimandriitta Andreas, Helsinki

La 6.2. Pastori Aarne Ylä-Jussila, Lappeenranta

Iltahartaus klo 18.50

Ti 19.1. Kasvatusasiain koordinaattori Sirpa Okulov, Kuopio

Ti 16.2. Rovasti Jarmo Hakkarainen, Joensuu

Tapatumakalenteri joulu-, tammi- ja helmikuussa 2009-2010

Hanna-Riikka Maria Pöppönen, Oulu
Risto Johannes Retsu, Kuusamo
Marja Kaarina Sarkkinen, Oulu
Jani Kristian Sumiloff, Muhos
Maria Tuulia Torkkola, Oulu
Juho Tapio Ylinampa, Oulu

Kemin lastenkerho

Ke 13.1. klo 16.30
Ke 27.1. klo 16.30
Ke 10.2. klo 16.30

Miestenpiiri

Ma 25.1. klo 18 Torniossa
Ma 22.2. klo 18 Kemissä

KAJAANIN SEURAKUNTA

Kirkkoherranvirasto on avoinna ti, to ja pe klo 9-12 ja 13-15 puh. (08) 633 030
Virkatodistusten tilaukset puh. (08) 311 5741 tai sähköpostilla oulu@ort.fi
Vuoden 2010 aikana jäsenrekisteri siirtyy Suomen ortodoksisen kirkon keskusrekisterin hoidettavaksi.
Ajantasaisia uutisia, tapahtumia ja ilmoituksia voi seurata seurakunnan kotisivuilla osoitteessa www.ort.fi/kajaani

Kirkkoherra Pentti Hakkarainen p. (08) 633 0310, (08) 627 619 (koti)
Rovasti Kauko Ivanoff p. 0400 275 111
Kanttori Hannakaisa Mönntinen p 040 574 5237

KAJAANI

Kristuksen kirkastumisen kirkko
Kirkkokatu 17
Isännöitsijä Markku Mustonen
p. 050 384 7222

To 24.12. klo 12 Kristuksen syntymäjuhlan suuri ehtoopalvelus
Pe 25.12. klo 7 Aamupalvelus ja liturgia
To 31.12. klo 24 Liturgia
Ti 5.1. klo 18 Herran kasteen juhlagigilia
Ke 6.1. klo 10 Suuri vedenpyhitys ja liturgia
La 9.1. klo 18 Vigilia

Su 10.1. klo 10 Liturgia
La 23.1. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 24.1. klo 10 Publikaanin ja fariseuksen sunnuntain liturgia
La 30.1. klo 18 Vigilia
Ma 1.2. klo 18 Herran tempeliintuomisen juhlagigilia
Ti 2.2. klo 10 Liturgia
La 13.2. klo 18 Vigilia
Su 14.2. klo 10 Sovintosunnuntain liturgia
Su 14.2. klo 18 Suureen paastoon laskeutumisen suuri ehtoopalvelus

SOTKAMO

Jumalansynnyttäjän suojeluksen kirkko
Rauhantie 13
Isännöitsijä Vappu Korhonen
p. (08) 666 1811

La 2.1. klo 18 Vigilia
Su 3.1. klo 10 Liturgia
La 6.2. klo 18 Vigilia
Su 7.2. klo 10 Tuomiosunnuntain liturgia

KUHMO

Karjalan valistajien kirkko
Koulukatu 47
Isännöitsijä Martti Palviainen
p. 040 726 6352

To 24.12. klo 23 Kristuksen syntymäjuhlan aamupalvelus ja liturgia
Pe 1.1. klo 10 Liturgia
Su 3.1. klo 10 Liturgia
Ti 5.1. klo 18 Ehtoonjälkeinen palvelus
Ke 6.1. klo 10 Suuri vedenpyhitys ja liturgia
La 9.1. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 10.1. klo 10 Liturgia
La 23.1. klo 18 Ehtoopalvelus
Ti 2.2. klo 10 Liturgia
Su 14.2. klo 18 Sovintosunnuntain ehtoopalvelus

PALTAMO

Jumaläidin kuoloneen nukkumisen rukoushuone
Talonpojantie 3
Isännöitsijä Liisa Mähönen
p. (08)871 452

La 16.1. klo 18 Vigilia
Su 17.1. klo 10 Sakkeuksen sunnuntain liturgia

ÄMMÄNSAARI

Pyhän ristin rukoushuone
Keskuskatu 1
Isännöitsijä Ritva Ivanoff
p. (08) 713 221

La 16.1. klo 18 Ehtoopalvelus

Su 17.1. klo 10 Liturgia
Su 14.2. klo 10 Liturgia

KUIVAJÄRVI

Pyhän Nikolaoksen rukoushuone
Kuivajärventie 196
Isännöitsijä Jyrki Huovinen
p. 0400 284 711

Su 24.1. klo 10 Liturgia

Kristukseen kastetut

Dawit Alexander Juntunen, Kajaani
Anni Elviira Räsänen, Kajaani
Vera Jennika Räsänen, Kajaani

Ikuinen muisto

Yrjö Lokka, 81 v.
Lauri Happo, 89 v.
Alli Sisko Marjatta Suominen, 83 v.

Tervetuloa seurakuntaan

Sinikka Kirvesmäki, Kajaani
Mauno Antero Karttunen, Sotkamo
Hannu Kari Antero Lokka, Kajaani
Taina Sirpa Ilona Lokka, Kajaani

Lastenkerhot

Kajaanin lastenkerho kerho- huoneella os. Väinämöisenkatu 29
Ohjaaja Tarja Hukkanen p. 0500 773 094
Sotkamon lasten- ja nuortenkerho Sotkamon ev lut seurakuntatalon takkahuoneessa (Kainuuntie 39)
Ohjaaja Andra Aldea-Partanen p. 0400 574 198
Kokoontumisista ilmoitetaan paikallislehdissä

Kassia naisten piiri ja tiistaiseurat

Kokoontumisista ilmoitetaan paikallislehdissä

KIURUVEDEN SEURAKUNTA

Kiuruveden ortodoksinen seurakunta, Niemistenkatu 6, 74700 Kiuruvesi

p./fax (017) 752 278, e-mail: kiuruvesi@ort.fi
Virasto avoinna ke klo 11 - 13.

Kirkkoherra Antero Petsalo, Luhtapolku 3, 74700 Kiuruvesi
Gsm 050 527 1026, e-mail: antero.petsalo@ort.fi

Isä Anteron sielunhoitotunnit Kiuruveden kirkossa keskiviikkoisin klo 11 - 13.

Virkatodistukset tulee tilata Oulun ortodoksisesta seurakunnasta ma - pe klo 9-12 p. (08) 311 5741, e-mail: oulu@ort.fi

Seurakunnan kotisivut löytyvät osoitteesta www.ort.fi/fi/kirkko_palvelee/srk/kiuruvesi

KIURUVESI

Pyhän Nikolaoksen kirkko
Niemistenkatu 6

To 24.12. klo 15 Suuri ehtoopalvelus, jouluaatto
Pe 25.12. klo 9 Aamupalvelus ja liturgia, Herramme Jeesuksen Kristuksen syntymä
To 31.12. klo 18 Vigilia
Pe 1.1. klo 10 Liturgia ja rukouspalvelus, metropoliitta Panteleimon
Ti 5.1. klo 18 Juhlagigilia
Ke 6.1. klo 10 Suuri vedenpyhitys ja liturgia, teofania, Jumalan ilmestyminen
La 9.1. klo 18 Vigilia
La 16.1. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 17.1. klo 10 Liturgia
La 23.1. klo 18 Vigilia
La 30.1. klo 18 Ehtoopalvelus
Ma 1.2. klo 18 Vigilia
Ti 2.2. klo 9 Liturgia, Herramme Jeesuksen Kristuksen temppeliinkäyminen
La 6.2. klo 10 Liturgia, vainajien muistopäivä
Su 14.2. klo 10 Liturgia
Su 14.2. klo 18 Sovintosunnuntain ehtoopalvelus

Muut tilaisuudet

Ma 21.12. klo 11 - 12 Diakoniatomikunnan järjestämä jouluruokailu srk-salissa
Ti 19.1. klo 17.30 Kiuruveden tiistaiseura srk-salissa
Ti 9.2. klo 17.30 Kiuruveden tiistaiseura srk-salissa. Vuosikokous.
Ti 23.2. klo 17.30 Kiuruveden tiistaiseura srk-salissa

KARVOSKYLÄ

Kristuksen kirkastumisen kirkko
Jokikyläntie 7
Isännöitsijä Jarmo Pylkkönen
P. 040 5706 936

Su 27.12. klo 10 Liturgia
Su 31.1. klo 10 Liturgia

Muut tilaisuudet

La 19.12. klo 15 Samovaarikerho Karvoskylän kirkossa
Ti 19.1. klo 18 Kalajokilaakson tiistaiseura Karvoskylän kirkossa
Ti 16.2. klo 18 Kalajokilaakson tiistaiseura Karvoskylän kirkossa
Ti 16.3. klo 18 Kalajokilaakson tiistaiseura Karvoskylän kirkossa
Ti 20.4. klo 18 Kalajokilaakson tiistaiseura Karvoskylän kirkossa
Ti 18.5. klo 18 Kalajokilaakson tiistaiseura Karvoskylän kirkossa

PYHÄSALMI

Profeetta Elian rukoushuone
Vesitornintie 15
Isännöitsijä Marja-Leena Maksimainen
P. 040 708 8751

Su 20.12. klo 10 Liturgia
Su 10.1. klo 10 Liturgia
Su 7.2. klo 10 Liturgia

KYTÖKYLÄ

Jumaläidin syntymän rukoushuone
Kytökyläntie 724
Isännöitsijä Pekka Hytönen
P. 044 4252 889

La 26.12. klo 10 Liturgia, II joulupäivä
Su 24.1. klo 10 Liturgia

SÄILYTTÄKÄÄ TÄMÄ LEHTI. Tulemme vähentämään ilmoittelua paikallislehdissä. Vain muutoksista ilmoitetaan.

Kristukseen kastetut

Kiira Eliisa Koponen, Kärsämäki
Iina Orvokki Karvonen, Pyhäsalmi

Ikuinen muisto

Erkki Repo 76 v Haapavesi
Sinikka Salolahti 72 v Kiuruvesi

Tervetuloa seurakuntaan

Svetlana Buhtjarova-Taponen, Kiuruvesi
Martti Markovaara, Nivala

Tuohuskerho

Lapsille ja nuorille, kokoontuu Kiuruvedellä kirkon seurakuntatalissa joka toinen torstai klo

Tapahtumakalenteri joului-, tammi- ja helmikuussa 2009-2010

17.30. Tuohuskerhoa ohjaa Outi Petsalo.

Ikonipiiri

Kansalaisopiston ikonipiiri kokoontuu joka toinen torstai klo 17 ikonimaalaushuoneessa kirkon yläkerrassa. Tervetuloa uudet maalarit mukaan toimintaan.

VAASAN SEURAKUNTA

Kirkkoherranvirasto on avoinna keskiviikkoisin klo 13 – 16 (suurina juhlapäivinä suljettu). Osoite on Koulukatu 45, 65100 Vaasa. Puh(06) 317 2620, faksi (06) 312 4063. Sähköpostiosoite on vaasa@ort.fi Virkatodistukset saa Oulun ortodoksisesta seurakunnasta, puh. (08) 311 5741 tai sähköpostilla oulu@ort.fi .

Kirkkoherra Matti Wallgrén, puh. 050- 3520 735, sähköposti: matti.wallgren@ort.fi ; kanttori Jenni Hakkarainen, sähköposti: jenni.hakkarainen@ort.fi , puh. 044 3010974

VAASA

Pyhän Nikolaoksen kirkko Kasarmintori
Isännöitsijä (auki)

Ke 24.12. klo 16 Suuri ehtoön jälkeinen palvelus
To 25.12. klo 9 Aamupalvelus ja liturgia, Kristuksen syntymän juhla
To 25.12. klo 16 Ekumenisk julvanding från h. Nikolaus kyrkan
Ekumeeninen jouluvaellus, joka alkaa p. Nikolaoksen kirkosta
La 2.1. klo 18 Suuri ehtoopalvelus
Su 3.1. klo 10 Liturgia

Seuraavan numeron
**PÄIVITETYT
TIEDOT**
toimitussihteerille
viimeistään
tiistaina
26.1. 2010

Ti 5.1. klo 18 Suuri ehtoopalvelus
Ke 6.1. klo 10 Liturgia, ristisaatto, vedenpyhitys teofania, Herran kaste
La 9.1. klo 18 Vigilia, kirkkoslaavi/venäjä
Su 10.1. klo 10 Liturgia, kirkkoslaavi/venäjä
Ke 13.1. klo 18 Ehtoopalvelus
Ke 20.1. klo 18 Ekumeenisen rukousviikon tapahtuma.
Lähtö Vaasan ev. lut. kirkosta, ristisaatto p. Nikolaoksen kirkkoon ja ehtoopalvelus
Ke 20.1. 18.30 Ehtoopalvelus
Ke 27.1. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 31.1. klo 10 Liturgia
Ke 3.2. klo 18 Ehtoopalvelus
La 6.2. klo 10 Yleinen panihida, vainajien muistelupäivä
La 6.2. klo 18 Vigilia
Su 7.2. klo 10 Liturgia
Ke 10.2. klo 18 Ehtoopalvelus
La 6.2. klo 18 Vigilia
Su 7.2. klo 10 Liturgia
La 13.2. klo 18 Vigilia
Su 14.2. klo 10 Liturgia, sovintosunnuntai
Su 14.2. klo 13.30 Sovintosunnuntain ehtoopalvelus

KOKKOLA

Pyhien Simeonin ja Hannan rukoushuone Katariinankatu 3
Isännöitsijä *Nadeshda Kurki*
p. 0400 998 883

Su 20.12. klo 10 Liturgia, Kristuksen syntymää edeltävä sunnuntai
Su 24.1. klo 10 Liturgia
Ma 1.2. klo 18 Suuri ehtoopalvelus
Ti 2.2. klo 10 Vedenpyhitys ja liturgia, Kristuksen tempeliintuominen, metropoliitta Panteleimon ja Vaasan papisto, isä Aleksej ja Marita Sjöbergin tulojuhla
La 6.2. klo 18 Vigilia
Su 7.2. klo 10 Liturgia

VETELI

Vetelin ev-lut- seurakunnan seurakuntatalo
Torpantie 129

Su 24.1. klo 14 Ekumeenisen rukousviikon tapahtuma, luterilainen vesper ja ortodoksinen rukoushetki
Alustukset aiheesta *Kirkko muuttuvassa maailmassa* Honkakappeli Vetelin Tunkkarissa, Emäntäkouluntie 51
Su 14.2. klo 10 Liturgia

PIETARSAARI

Pyhän profeetta Elian ja pyhän Annan rukoushuone

Narsinkatu 2
Isännöitsijä *Leif Sandvik*
p. (06) 724 8634

Ma 24.12. klo 10 Liturgia, jouluaatto
Su 10.1. klo 10 Hetkipalvelus
La 16.1. klo 18 Vigilia
Su 17.1. klo 10 Liturgia

LAPUA

Pyhittäjä Serafim Sarovilaisen rukoushuone Koulukatu 7
Isännöitsijä *Hannu Korkeamäki*
p. (06) 437 6936

Ke 26.12. klo 10 Liturgia, Jumalansynnyttäjän juhla, toinen joulupäivä
La 9.1. klo 18 Ehtoopalvelus
Su 10.1. klo 10 Liturgia

Ikuinen muisto

Silvonen Sylvi 81 v.
Krstevski Damian 18 v.

Tervetuloa seurakuntaan

Eysmont Natalia
Honkala Toini
Krstevski Tomislav
Krstevski Darjan
Rinta-aho Mika
Sapay Igor
Sapay Ilja
Sinkko Jaana
Toivanen Irina
Utter Aki, Pirkko-Liisa ja Inkeri

Vaasan ikonipiiri

Kokoontumiskerrat keväällä 2010
Kokoontumisajat ovat maanantaisin klo 11.00 - 15.00 ja 16.00 - 20.00
Päivämäärät: 4.1, 18.1, 1.2, 15.2, 1.3, 22.3, 12.4, 26.4 ja 10.5.
Lisätietoja Anneli Ojanperältä, puh. 040 961 5006

Vaasan lastenkerho

Aloittaa toimintansa liturgian yhteydessä **sunnuntaina 7.2.** Tarkoitettu 3-7-vuotiaalle lapsille. Alle 3-vuotiaat voivat osallistua vanhemman kanssa. Vetäjänä Mari Kroter. Kokoontuminen **kirkkosaliin klo 9.45**, josta lapset siirtyvät vetäjän kanssa kryptaan kerhoon. Sieltä tullaan takaisin kirkkoon ennen ehtoollista. Tervetuloa lapset!

LAPIN SEURAKUNTA

Ounasvaarantie 16, 96400 Rovaniemi. Puh: (016) 312 361, email: lappi@ort.fi
Kanslia avoinna: Ti 10-14.
Kanslian puhelinpäivystys: Ma-pe 9 -15. Virkatodistustilaukset sähköpostitse kanslian ollessa suljettuna.

Kirkkoherra Viatcheslav (Slava) Skopets, p. 0400 178 744
Kanttori Kai Tulehmo, p. 040 8131265
Matkapappi Kauko Makkonen, p. 0400 294 849
Matkakanttori Erkki Lumisalmi, p. 0400 396 326

ROVANIEMI

Pyhän Apostoli Andreuksen kirkko Ounasvaarantie 16
Isännöitsijä *Leena Aura*
p. 040 7597029

To 24.12. klo 14 Ehtoopalvelus, Kristuksen syntymäjuhlan aatto
Pe 25.12. klo 00.00 Aamupalvelus ja liturgia, Kristuksen syntymäjuhla
La 26.12. klo 10 Liturgia
Ti 5.1. klo 18 Vigilia
Ke 6.1. klo 10 Liturgia ja vedenpyhitys, teofania
La 9.1. klo 18 Vigilia
Su 10.1. klo 10 Liturgia
Ke 13.1. klo 18 Suuri ehtoopalvelus, teofanian päättäjäisjuhla, ortodoksiakerho
La 16.1. klo 18 Vigilia
Su 17.1. klo 10 Liturgia
La 23.1. klo 18 Vigilia
Su 24.1. klo 10 Liturgia
La 30.1. klo 18 Vigilia
Su 31.1. klo 10 Liturgia
Ma 1.2. klo 18 Vigilia
Ti 2.2. klo 10 Liturgia, Heramme Jeesuksen Kristuksen tempeliin tuominen
La 13.2. klo 18 Vigilia
Su 14.2. klo 10 Liturgia

Rovaniemen päiväkeskus

Su 17.1. klo 13 Rukoushetki

KEMIJÄRVI

Kemijärven ev.lut. seurakunnan kerhotalo (entinen pappila)

To 18.2. klo 18 Katumuska-

SODANKYLÄ

Sodankylän ev.lut. seurakuntatalon kappeli

Ti 16.2. klo 18 Katumuska-

IVALO

Pyhän Nikolaoksen kirkko Rantatie 22

Isännöitsijä *Aulikki Lumisalmi*
p. (016) 661 657

To 24.12. klo 16 Ehtoopalvelus, jouluaatto
Pe 25.12. klo 10 Aamupalvelus ja liturgia, Kristuksen syntymä
To 31.12. klo 18 Rukoushetki, uuden vuoden aatto
Pe 1.1. klo 10 Liturgia, uusi vuosi
Ti 5.1. klo 18 Vigilia
Ke 6.1. klo 10 Liturgia ja suuri vedenpyhitys, teofania, Kristuksen kaste
La 16.1. klo 18 Vigilia
Su 17.1. klo 10 Liturgia, seurakuntatilaisuus
La 30.1. klo 18 Vigilia
Su 31.1. klo 10 Liturgia, Tuhlaajapojan sunnuntai
La 6.2. klo 18 Vigilia
Su 7.2. klo 10 Liturgia, tuomi-osunnuntai
Su 14.2. klo 18 Ehtoopalvelus, suuren paaston alkua

Männikön palvelukoti

La 20.12. klo 10 Liturgia
La 23.1. klo 10 Liturgia

SEVETTIJÄRVI

Pyhän Trifon Petsamolaisen kirkko Sevettijärventie 9065
Isännöitsijä *Uljaana Kiviniemi*
p. 040 716 7653

La 26.12. klo 10 Liturgia, toinen joulupäivä
La 9.1. klo 18 Vigilia
Su 10.1. klo 10 Liturgia, seurakuntatilaisuus
La 23.1. klo 18 Vigilia
Su 24.1. klo 10 Liturgia, Publikaanin ja fariseuksen sunnuntai
Ma 1.2. klo 18 Vigilia
Ti 2.2. klo 10 Liturgia, Kristuksen tempeliintuominen

Tapatumakalenteri joulu-, tammi- ja helmikuussa 2009-2010

NELLIM

**Pyhän kolminaisuuden
ja pyhittäjä Trifon
Petsamolaisen kirkko**
Siikajärventie 64
Isännöitsijä Helena Määttä
p. 040 7538427

La 26.12. klo 18 Vigilia
Su 27.12. klo 10 Liturgia
La 2.1. klo 18 Vigilia
Su 3.1. klo 10 Liturgia
Su 31.1. klo 18 Vigilia
Ma 1.2. klo 10 Liturgia, Py-
hittäjä Trifon Petsamolaisen
muisto, kirkkokahvit
La 13.2. klo 18 Vigilia
Su 14.2. klo 10 Liturgia,
seurakuntatilaisuus, sovinto-
sunnuntai

KEVÄJÄRVI

**Pyhien Boriksen ja
Glebin tsasouna**
Isännöitsijä Mikko Rantala
p. 0400 308950

La 19.12. klo 18 Vigilia
Su 20.12. klo 10 Liturgia
To 24.12. klo 14.30 Ehto-
palvelus, jouluaatto

Seurakuntatoimintaa

Kirkkokuoro

Kirkkokuoroharjoitukset
torstaisin klo 18.00 seura-
kuntasalilla. Kaikkia kirk-
kokuorosta kiinnostuneita
pyydetään ottamaan yhteyttä
seurakunnan kanttoriin Kai
Tulehmoon (040 8131265).

Lähetyspiiri

Lapin ortodoksisen seura-
kunnan Lähetyspiirin syys-
talven kokoontumisen ajat:
ma 2.11. klo 18.30, ma 2.11.
klo 18.30 ja ma 7.12. klo
18.30. Kaikki ortodoksisesta
lähetystyöstä kiinnostuneet
ovat tervetulleita! Lähetyspiiri-
n puheenjohtaja isä Slava
Skopets (0400 178744).

Lastenkerho

Lasten kerho pidetään kerran
kuussa sunnuntain päivänä.
Kerhon kevät-talven kauden
avaus on sunnuntaina 27.1.
Kerho alkaa 9.45 seurakuntasalilla
ja jatkuu kirkossa noin klo
10.30. Kaikki 3-8 v. seurakunta-
laiset ovat tervetulleita kerhon
toimintaan! Lisää tietoja i. Slava
Skopets (0400 178744).

Ortodoksia-kerho

Tule syventämään tietämystäsi
ortodoksisen kirkon elämästä.
Ortodoksia-kerho on tarkoitettu
kaikille ortodoksisesta teologias-
ta kiinnostuneille. Kerho pide-
tään kerran kuussa keskiviikko-
isin Rovaniemen p. Andreaksen
kirkossa. Kerho alkaa klo 18
ehtoopalveluksella ja jatkuu
noin klo 18.30 seurakuntasalilla.
Kokoontumisen ajat: 13.1.,
17.2., 3.3., Lisää tietoja i. Slava
Skopets (0400 178744).

Tiistaiseura

puheenjohtaja Inkeri Peuna 040
0138051

Diakoniatoimikunta

Puheenjohtaja Maija Karvonen
050 5465247

Naisten piiri

lisätietoja: puheenjohtaja Kerttu
Junnonen 050 3556580

Ikonimaalauspiiri

lisätietoja:
Rovaniemen alue Raili Arstila
040 7714608
Kemijärven alue Ritva Imporanta
0400 193650

Kiitos

Kiitos Vaasan seurakunta-
laisille saamistani huomion-
osoituksista jättäessäni pyhän
Nikolaoksen kirkon isännöit-
sijän tehtävät.

”Tärkeintä elämässä ei ole
päivät, jotka ovat menneet,
vaan ne päivät jotka ovat
jääneet mieleen...”

Rauhaisaa paastonaikaa ja
juhlan odotusta!

Max-Sebastian Kalinainen

Kirkkopäivät 2010 Suurkuoron harjoitukset

la 30.1.2010 klo 9-17 Oulun seurakunta-
keskuksessa, Torikatu 74

Ohjelmisto:

Jopi Harrin Liturgia (2. sävelmä, Kerubiveisu nro 1,
Totisesti on kohtuullista 1 ja 2,
Ehtoollisuuslauselma a)
Bashmakovin Juhlakonsertti -vihosta sivut 7-11, 33-
36

Harjoitukset pitää kanttori Wilhelmiina Virolai-
nen.

Ohjelma:

9.00 äänen avaus ja ohjelmiston harjoittelua
12.00 lounas (srk-salissa)
13.00 harjoitukset jatkuvat
15.00 kahvit
15.30-17 harjoitukset
18.00 vigilia

Lounaan ja kahvien hinta määräytyy myöhemmin,
jokainen maksaa itse.
Ilmoittautumiset 15.1. mennessä: laura.aho@ort.fi,
puh: 040 5563997.

TILAA ITSELLE TAI LAHJAKSI –

AAMUN KOITTO

Ortodoksinen aikakauslehti

Kestotilauksena 2010 – 12 kk 50 euroa!
Tutustumistarjouksena – 3 kk 18 euroa!

Tilaukset puh. 013-316 856, Email: aamun.koitto@ort.fi
tai postitse: Aamun Koitto, Rantak. 25, 80100 Joensuu

Oulun seurakunnan uudet puhelinnumerot 15.12.2009 alkaen

Kirkkoherranvirasto
p. 044 511 5741

Kirkkoherra
p. 044 511 5742

Kanttori Laura Aho
p. 044 511 5743

Isä Kuisma Suopela
p. 044 511 5746

Kanttori Helena Matsi
p. 044 511 5748

**Nuoriso- ja diakoniatyöntekijä
Petri Aho**
p. 044 511 5744

**Katedraalin isännöitsijä
Kari Vasko**
p. 044 511 5745

Asianajo- toimisto Outi Miettinen

Pulkkilantie 5,
Pulkkila
p. 040 484 2211
[outi.miettinen@
asianajomiettinen.
fi](mailto:outi.miettinen@asianajomiettinen.fi)
[www.asianajomiet-
tinen.fi](http://www.asianajomiettinen.fi)

* Maksuton
alkuneuvottelu

* Asiakaskäynnit

* Testamentit ja
perunkirjoitukset

Bussimatka Joensuun kirkkopäiville Rovaniemeltä

Lapin ortodoksinen
seurakunta ja Rova-
niemen tiistaiseura
järjestävät bussimatkan
Joensuun kirkkopäiville
11. -13.6.2010.

Kirkkopäiväpassit ja
liput ovat edullisempia
ennakkoon varattaessa.
Joensuussa yövytään
kaksi yötä. Matkan
hintaa määräytyy lähti-
joiden määrän mukaan.
Mahdollista on osal-
listua myös vain bus-
simatkaan ja hankkia
majoitus ja ruokailut
Joensuussa itse.

Yhteystiedot:
Inkeri Peuna, p. 0400-
138051
E-mail: [inkeripeuna@
gmail.com](mailto:inkeripeuna@gmail.com)

Paimen-Sanomien

Julkaisija:

Oulun ortodoksisen hiippakunnan seurakunnat / Paimen-Sanomien ry

Päätoimittaja:

Metropoliitta Panteleimon

P. 020 610 0250, fax. 020 610 0251, sähköposti: oulu.hiippakunta@ort.fi

Toimitussihteeri:

Marko Patronen

Nummikatu 30 B 16, 90100 OULU

P. 050 329 5355, fax. 020 610 0251, sähköposti: marko.patronen@ort.fi

Lehden osoitteenmuutokset ja tilaukset:

SEURAKUNTALAISTEN osoitteenmuutokset ja tilaukset omaan seurakun-
taan

MUUT osoitteenmuutokset ja tilaukset Oulun ortodoksisen hiippakuntaan,
p. 020 610 0250, oulu.hiippakunta@ort.fi

Ilmoitukset ja tilaushinnat:

- ilmoitushinta 0,85€ / pmm

- tilaushinta 12€ / vuosi muille kuin seurakuntien jäsenille

- tilaajamaksut suoraan tilille: 110750-1106102,

mukaan maininta "Paimen-Sanomien"

Pankki: Nordea 110750 - 1106102

Paino:

Joutsen Median Painotalo, PL 52,
90101 OULU, p. 08 5370 011

Seuraavan numeron PS 1/10 ai-
neisto toimitussihteerille viimeis-
tään tiistaina 26.1.

marko.patronen@ort.fi

**Seuraava numero ilmestyy
helmikuussa 2010**